

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, LISTOPAD 2016. ■ GODIŠTE X. ■ BROJ 62 ■ ISSN 1846-4076

DOGAĐAJNICA

**U Požegi proslavljen
Biskupijski dan**

**Blagoslov novih brončanih
vrata požeške Katedrale**

**Otvoren Dijecezanski
muzej u Požegi**

**Proslavljen sv. Lovro,
zaštitnik Biskupije
i njezina Caritas**

**Hodočašće u Voćin na
blagdan Gospe Voćinske**

**U Pleternici proslavljen
blagdan Gospe od suza**

**Ekumenski patrijarh
Bartolomej posjetio
Jasenovac i Pakrac**

**Održana misa zahvalnica
za proglašenje majke
Terezije svetom**

**Biskup Emmanuel Abbo
posjetio Požešku biskupiju**

ŽIVOT MLADIH

**Hodočašće maturanata
katoličkih gimnazija
Požeške biskupije u Rim**

**Misa zaziva Duha Svetoga
za požeške srednjoškolce**

KULTURA

**Monografija »Ivo Dulčić«
o 100. obljetnici
umjetnikova rođenja**

**Orguljaške večeri u
požeškoj Katedrali**

Devetnaesta obljetnica uspostave Požeške biskupije

- Biskupijski dan (str. 2-3)
- Blagoslovljena nova brončana vrata na Katedrali (str. 4-5)
- Otvoren Dijecezanski muzej u Požegi (str. 6-7)

U POŽEGI PROSLAVLJEN BISKUPIJSKI DAN

Najavljen treći Euharistijski kongres Požeške biskupije

Na proslavi Biskupijskoga dana prigodom 19. obljetnice uspostave Požeške biskupije u Požegi su se 24. rujna okupili dijecezanski svećenici, dakoni, redovnici i redovnice, vjeroučitelji, odgojiteljice u vjeri, novoizabrani članovi župnih pastoralnih vijeća, lektori, izvanredni djelatnici svete pričesti te članovi crkvenih udruga i pokreta. Program je započeo po pojedinim skupinama.

Evangelizacijski iskoraci

Sudionici prve skupine – svećenici, dakoni, redovnici i redovnice, vjeroučitelji, odgojiteljice u vjeri, okupili su se u velikoj Dvorani sv. Terezije Avilske gdje je program koordinirao Ivica Žuljević, moderator Biskupskoga ordinarijata u Požegi. Biskup Antun Škvorčević, pozdravljajući sve nazočne, zahvalio im je »za sve ono što svatko od njih u svom poslanju, povezan s dijecezanskim biskupom i drugom subraćom, nastoji svakodnevno ostvarivati«, kao i za njihovu otvorenost i suradnju s njim u vršenju biskupske službe od početka djelovanja biskupije. Posebno im je zahvalio »što s mnoštvom vjernika rado hodočaste u naša marijanska svetišta, napose u Voćin i Pleternicu«, povjerivši im da u snažnoj vjeri jednostavnih ljudi pronalaze na tim hodočašćima duhovno ispunjenje i potporu vlastitom služenju. Naglasio je da je njihovom zauzetošću Požeška biskupija u minulom pastoralnoj godini, u vrijeme Izvanrednog jubileja milosrđa, bila živi organizam Isusove Crkve, koji služi čovjeku izranjenom raznim nevoljama na ovim našim prostorima, koja je mogla učiniti određene evangelizacijske iskorake na karitativnom području, u pastoralu obitelji, napose s brojnom djecom, u odgoju i obrazovanju po našim katoličkim školama, djelovanju na polju kulture te na drugim razinama života. Rekao je da su se okupili da najprije zahvale Bogu za dar pripadnosti jednoj, svetoy, katoličkoj i apostolskoj Crkvi u svojoj požeškoj mjesnoj Crkvi; zatim, da se nakratko osvrnu na minulu pastoralnu godinu i provjere što su u njoj ostvarili i konačno, da se okrenu započetoj pastoralnoj godini u kojoj će svi programi biti usmjereni na svetu euharistiju, oko koje se okuplja i od koje živi Crkva, kako bi se tako pripravili za

biskupijski euharistijski kongres koji će se održati 24. rujna iduće 2017. godine u Požegi, sjedištu Biskupije.

Podsjetio ih je kako u duhu našega biskupijskoga gesla „Krist, danas i uvijek“ nije važno ono što smo mi uspjeli učiniti, nego što je Isus Krist mogao po nama ostvariti i da je ovaj Biskupijski dan naš zajednički pokušaj za otvoriti mu, u požeškoj mjesnoj Crkvi, vrata naših života, naših sposobnosti i slabosti, naše iskrenosti i sumnjičavosti, srdačnosti za njega i bezvoljnosti te mu posvjedočiti da je on naš jedini Gospodin u kojega polažemo svoje osobne nade i nade naše domovine i svijeta.

Izvor i vrhunac

Potom je fra Ante Crnčević održao izlaganje »Biskupijski euharistijski kongres«. Započeo je tvrdnjom da se redovitim slavljenjem euharistijskih kongresa život jedne mjesne Crkve uvijek iznova vraća euharistiji kao svom izvoru i vrhuncu te se potvrđuje drevna istina da Crkva živi od Euharistije, što znači da Crkva postaje više Crkvom ako dublje uranja u iskustvo i mudrost euharistije. Nadalje je ustvrdio da je vrijeme priprave za euharistijski kongres i samo njegovo slavlje u jednoj mjesnoj Crkvi vrijeme intenzivnoga življenja crkvenosti njezine vjere i njezina poslanja, odnosno vrijeme velike duhovne obnove na svim razinama života i u svim oblicima njezina djelovanja. Također je ustvrdio da je riječ »kongres« istinski crkveni pojam, unatoč činjenici što se tim pojmom nazivaju razna svjetovna okupljanja, potkrijevajući tu tvrdnju novozavjetnim citatom iz kojega je vidljivo da je Crkva u svojoj biti kongresna stvarnost i da su okupljanje i zajednica prvi konstitutivni elementi kršćanske liturgije te nam u tom smislu priređivanje euharistijskog kongresa pomaže razumjeti, na nov način, da je Crkva zajednica koja izrasta i izvire iz euharistijskoga okupljanja. Podsjetio je da se u crkvenom govoru ne kaže da se kongres održava, nego da se slavi jer je slavljenje kršćanski način poniranja u otajstvo, a slavljenje euharistijskog kongresa slavlje je koje zahvaća cijelu biskupijsku zajednicu i sav njezin život. Slavljenjem biskupijskoga euharistijskog kongresa postajemo, kao biskupijska zajednica, dionicima Božjeg spajanja i produbljujemo vjerničku svijest o pripadnosti Crkvi i svijest odgovornosti za Crkvu jer kršćanstvo ne počiva na osobnoj vjeri, nego na zajedničkoj vjeri Crkve.

Biskup Škvorčević je službeno proglasio da će se o 20. obljetnici uspostave Požeške biskupije slaviti Treći biskupijski Euharistijski kongres koji će imati vrhunac u euharistijskom postajnom slavlju, 24. rujna 2017. u Požegi pod geslom »Krist, danas i uvijek, naša nada, aleluja«.

Crkveno zajedništvo

Primijetio je da se ideja euharistijskih kongresa rađa upravo u vremenu kada se u zapadnom društvu u drugoj polovici 19. stoljeća počinju osjećati poteškoće otuđenosti i kada društvo biva ranjeno krizom zajedništva. Povijest nas uči kako euharistijski kongres nije događaj zatvoren u slavlje i pobožnost jedne zajednice, nego on usmjeruje zajednicu i obnavlja njezino poslanje u društvu pozivajući je da bude evandeoski kvasac društva. Govoreći nadalje o pripremi euharistijskih kongresa, rekao je da se prethodno odabire neka tema, kao misao vodilja, koja nastoji dati uporište svim kongresnim događanjima i svojim sadržajima odgovoriti na neke aktualne potrebe Crkve ili društva u kojemu Crkva živi i vrši svoje poslanje. Kao primjer naveo je teme nekoliko zadnjih međunarodnih i nacionalnih euharistijskih kongresa. Potom je govorio o pripravi za euharistijski kongres i o samom slavlju kongresa prema Rimskom obredniku. Govoreći o nerazdvojenosti euharistije i crkvenog zajedništva te o aktivnom sudjelovanju vjernika u euharistijskom slavlju, naglasio je da sudjelovati u slavlju euharistije znači biti nositeljem dijela dara koji se udjeljuje u slavlju Kristova otajstva. Završavajući izlaganje, dr. Crnčević je spomenuo društvenu dimenziju euharistijskog kongresa i zaključio da događanja u godini priprave za slavlje euharistijskog kongresa treba smatrati prigodom za euharistijsku preobrazbu naših zajednica, koja će ih osposobiti za kršćanski preobrazbu društva u kojem žive.

U drugom dijelu susreta biskup Škvorčević je službeno proglasio da će se o 20. obljetnici uspostave Požeške biskupije slaviti Treći biskupijski Euharistijski kongres koji će imati vrhunac u euharistijskom postajnom slavlju, 24. rujna 2017. u Požegi pod geslom »Krist, danas i uvijek, naša nada, aleluja«. Robert Mokri, predstojnik Katehetskog ureda i voditelj Biskupijskoga pastoralnog centra, progovorio je o programima pojedinih pastoralnih povjerenstava, a Josip Krpeljević, predsjednik Odbora za proslavu 20.obljetnice uspostave Požeške biskupije, izložio je okvirni program proslave spomenute obljetnice i priprave za Treći biskupijski euharistijski kongres. Ivica Žuljević informirao je nazočne o biskupijskom hodočašću u Rim koncem travnja i početkom svibnja iduće godine.

žio svojoj smrti, i uskrnuću te nas snagom Duha Svetoga kao udove svoga otajstvenog tijela povezuje u našoj mjesnoj Crkvi u duboko međusobno zajedništvo koje se danas vidljivo očituje na ovom euharistijskom slavlju u Katedrali. Zahvalio je Isusu Kristu za to njegovo otajstveno djelo kojim trajno ostaje s nama na putu vjere, nade i ljubavi naše mjesne Crkve. Posvjedočio je nazočnicima kako mu je Isus drag kad ljudima nešto nalaže, kad ih šalje da nešto učine, kao u današnjemu evandeoskom ulomku kad nalaže Petru da izveze na pučinu, rekavši da on time svjedoči kako računa s nama u ostvarivanju svoga spasenjskoga djela, ali da se pritom poput Petra trebamo otisnuti od naše obale, od naših ljudskih sigurnosti, kombinatorika i ciljeva. Potaknuo je nazočne da se ne boje biti Isusovim suradnicima u njegovoj Crkvi te da, u suradnji sa svojim župnicima i drugim vjernicima, otvaraju prostore dinamizmu Isusove pobjede nad ljudskim zlom, pokvarenošću i smrću.

Isusovi suradnici

Sudionici svih triju skupina okupili su se u 12.00 sati u Katedrali na središnjoj točki Biskupijskoga dana, euharistijskom slavlju koje je predvodio biskup Antun Škvorčević. Pozdravljajući sve nazočne, biskup ih je podsjetio da im se na ovom Biskupijskom danu Isus Krist u snazi svoga Duha želi očitovati kao pobjednik nad smrću i kao njihova snaga. Na poseban način je pozdravio novoizabrane članove župnih pastoralnih vijeća rekavši da su im župljani na minulim izborima iskazali povjerenje izabravši ih u župno pastoralno vijeće te da je on kao biskup to povjerenje potvrdio. Stoga će oni sutra, u nedjelju, biti predstavljeni u svojim župama te poziva na molitvu za njih.

U homiliji je biskup, na temelju naviještene Božje riječi iz poslanice Hebrejima i evandeoskog ulomka u kome Isus nalaže Petru da izveze na pučinu, potražio odgovor na pitanje tko smo to mi koji smo se danas okupili na slavlje Biskupijskoga dana. Obrazložio je da se identitet svih onih, koji u Požeškoj biskupiji imaju poslanje, temelji na krštenju, kojim nas je Isus Krist pridru-

BLAGOSLOV NOVIH BRONČANIH VRATA POŽEŠKE KATEDRALE

»Nebeska vrata« nam pomažu da pogled duha uzdignemo do nebeskih obzora

Snaga duha

– Želio bih s Vama podijeliti radost spomenutih obljetnica i zahvaliti Bogu za dar njegove blizine u ovom svetom hramu, za svjetlo i snagu koju nam udjeljuje po slavljenju svetih otajstava. Okupili smo se pred obnovljenim pročeljem Katedrale, zaustavili se na njezinu ulazu da bismo se podsjetili kako smo na početku godine Izvanrednog jubileja milosrđa, po odluci pape Franje, otvorili sveta vrata koja nam svojom znakovitošću trebaju pomoći vjernički dublje ući u otajstvo Božjega, otvorenog i milosrdnog srca. Smatrali smo uputnim, upravo u ovoj posebnoj jubilejskoj prigodi, dotrajala drvena ulazna vrata Katedrale zamijeniti novima kako bi nas ona u Godini milosrđa i nakon nje snažnije upućivala na Isusa Krista koji je za sebe rekao: „Ja sam vrata kroz koja se ulazi u život“. Tako naša Katedrala na obljetnicu svoje posvete i na pomolu 20. godišnjice uspostave Požeške biskupije dobiva još jednu sastavnicu koja očituje njezinu ulogu i značenje kao središnje biskupijske crkve - istaknuo je biskup koji je potom zahvalio akademkinji Mariji Ujević Galetović što je rado prihvatila molbu te izradila nova katedralna ulazna vrata, djelo izvanredne ljepote koje s punim pravom zaslužuje naziv „Nebeska vrata“, kako ih je autorica prozvala.

– Od srca pozdravljam Mariju Ujević Galetović te joj čestitam za snagu duha koju je u njih utisnula, za poetičnost koja iz njih zrači, za govor kojim ona svjedoče Božju istinu o nama, što nadilazi okvire naše ljudske zadanosti. Nova nam vrata pomažu da nam se pogled duha ne zaustavi na ovom požeškom trgu i ne ostane na ovom crkvenom zdanju od cigle, nego se uzdigne do nebeskih obzora, do stvarnosti kojima srcem pripadamo, a koje je ostvario Sin Očev odvijeka, kad je postao čovjekom i svojom ljubavlju jačom od smrti otvorio „Nebeska vrata“. Ulazeći kroz nova katedralna vrata

da bismo u njoj slavili sveta otajstva, stvarno prolazimo kroz „Nebeska vrata“ uzdižući se po njima u konačnost i smisao našega postojanja. Ovim vratima, zajedno s kipom pape Ivana Pavla II. i reljefom Uskrsloga u katedralnoj kripti, umjetnica Ujević ostvarila je posebno rječit triptih koji, povezan s Riznicom Katedrale i Dijecezanskim muzejom, svjedoči identitet kojemu pripadamo - kazao je biskup

Škvorčević zahvalivši i svima onima koji su sudjelovali u izvedbi ovih vrata i u njihovu postavljanju na katedralni ulaz, napose Damiru Ujeviću iz Zagreba čija ih je tvrtka izlila u bronci, Oliveru Subotiću, izvođaču bravarskih radova, arhitektu Borisu Vučiću Šnepergeru, voditelju obnove katedralnog pročelja te Ivici Žuljeviću, katedralnom župniku.

Simbol ulaska u raj

Sama vrata i djelo akademkinje Ujević predstavila je povjesničarka umjetnosti Željka Čorak koja je u svom govoru utvrdila da će se ovo djelo kiparice Marije Ujević u hrvatskoj povijesti umjetnosti pamтити kao »vrata raja«, podsjetivši da svaka crkvena vrata, kako ona najskromnija tako i ona koju su izradili vrhunski umjetnici, simboliziraju ulazak u raj. Istaknula je da, za razliku od vrata na nekim drugim crkvama, vrata Marije Ujević nisu podijeljena u polja, ona ne funkcioniraju kao narativni slijed; ona se ne doživljavaju neizbježnim polaganim čitanjem, nego počinju sintezom. Ona donose munjevitu spoznaju koja se onda polagano razliježe i opušta lelujući se na valovima. Osnovna je crta njezinih vrata sažetost, zgsnutost, a lakoća kojom odišu ove brončane površine valjda je ona krajnja, koju kiparska ruka može dosegnuti. Reljef je plitak, ali zvučan kao partitura visokih oktava, a njegova razgibanost nalik je svojevrsnoj kaligrafiji, jednokratnom pismu jednokratnog jezika. Ustvrdila je kako suvremenog čovjeka više zanimaju tuđa zla i katastrofe i da je zbog toga sila teža njegova uobičajenija reakcija od sile uzmaha, ali da unatoč tome u njegov ljudski kod ostaje upisana nada koja se opire sili teži. Ono što je Marija Ujević rekla o raju jest sâm put prema njemu, sama sila uzmaha, vjetar uzlijetanja, neograničeni rast. Definirajući raj kao dobro obavljen posao, ispunjenu dužnost i izvršenu službu, gospođa Čorak je zaključila da je Marija Ujević napravila odličan posao na kojem joj valja čestitati jer je ovim remek-djelom ne samo ponovno ušla na velika vrata u povijest hrvatske i suvremene umjetnosti nego je i stekla svoju parcelu raja. Završavajući govor, čestitala je i zahvalila biskupu Antunu Škvorčeviću rekavši da je on ovim vratima, kao i svojim drugim pothvatima, pridonio rastu kriterija u odnosima Crkve i umjetnosti. Potom je biskup Antun otvorio nova vrata te su se svi nazočni, praćeni pjesmom zbora požeške Katoličke osnovne škole, u procesiji uputili u Katedralu i sudjelovali na euharistijskom slavlju koje je predvodio biskup s četrdesetak svećenika prigodom Obljetnice posvete Katedrale.

Božja smo građevina

Na početku homilije biskup je svećenicima i svima prisutnima čestitao devetnaestu obljetnicu uspostave Požeške biskupije. Podsjetio je nazočnu djecu Katoličke osnov-

ne škole i Gimnazije na današnji sunčan dan i prirodu koja u njegovu svjetlu očituje svu svoju ljepotu i puninu istaknuvši da se tako događa i s nama kada nam u srcu svojim svjetlom zasja Isus Krist te se prepoznamo u ljepoti i punoj istini našega ljudskog postojanja te da se to ostvaruje u svakoj svetoj misi kada u nas ude njegova riječ i kada postanemo dionici svetoga otajstva. Usredotočio se potom na tvrdnju sv. Pavla da su svi kršteni Božja građevina u naviještenom ulomku iz poslanice Korinćanima. Kazao je kako gradimo crkve i stavljamo na njih vrata, poput današnjih Marije Ujević, upravo zato da bismo se podsjetili kako smo mi građevina Božja i kako je Bog na zdanje našega bića postavio vrata, a to je naše srce. Upozorio je da kroz ta vrata u nas može ući puno toga ružnoga, mračnoga, teškoga i zločestoga te tako na neki način postajemo

prostor sajma i trgovine na svetom mjestu, o čemu govori današnje Evanđelje, što nas čini klimavom ili razorenom građevinom. Ali sreća je, nastavio je biskup, da kroz vrata našega srca u nas može ući i Božje svjetlo, Isus Krist, koji ima moć istjerati iz nas ono što nas je ranilo zloćom, sebičnošću i pokvarenošću. On nas snagom svoga Duha može osposobiti da se u nama nastani plemenitost, dobrotu, ljubav i radost, duhovne stvarnosti koje se ne mogu opipati niti izvagati, te da budemo hram Božji o kojem govori sv. Pavao. Pozvao je nazočne - dok se o Obljetnici posvete Katedrale raduju što je ona sve ljepša, pa i po novim vratima - neka se još više raduju ljepoti koju u našim srcima može ostvariti Isus Krist snagom svoga Duha. Potaknuo ih je na molitvu da kroz vrata njihova srca ne ude u njih ono što će ih razoriti, pomračiti i uništiti. Pozvao ih je također da mole za Požešku biskupiju i njezine službenike kako bi pomogli da rastemo kao građevina Božja do visine uzrasta oslobođenog i proslavljenog čovjeka u Isusu Kristu.

Povelja zahvalnosti

Nakon popričesne molitve svi su se odazvali biskupovu pozivu te su uputili Bogu molitvu za Požešku biskupiju. Generalni vikar Josip Krpeljević čestitao je biskupu Antunu, u ime svećenika i vjernika, 19. obljetnicu uspostave Požeške biskupije i njegova biskupskoga ređenja. Kao i ranijih godina na obljetnicu uspostave Požeške biskupije, biskup je uručio zaslužnim vjernicima Biskupijsku medalju i Povelju zahvalnosti. Ove godine primila ih je akademkinja Marija Ujević Galetović za poseban doprinos u uređenju požeške Katedrale, profesor Mario Beusan za vođenje radova na Dijecezanskom muzeju u Požegi te gospodin Đuro Margetić iz župe Štivilica za pedesetogodišnju vjernu suradnju sa župnicima spomenute župe. Na svečanosti blagoslova ulaznih brončanih vrata i na misnom slavlju pjevao je zbor učenika Katoličke osnovne škole iz Požege pod ravnanjem Ljube Šolić.

OTVORENJE DIJECEZANSKOG MUZEJA U POŽEGI

Predmeti u Muzeju nisu tek izložci nego dragocjeni živi svjedoci trajanja Crkve na ovim prostorima

Dijecezanski muzej u Požegi otvoren je 1. listopada prigodnom svečanošću na trgu ispred zgrade Muzeja kojoj je nazočio biskup Antun Škvorčević, Zlatko Hasanbegović, ministar kulture, svećenici, gradonačelnici gradova i načelnici općina na području Požeške biskupije te uzvanici iz svijeta kulture.

Kroz prigodni program uzvanike je vodio Ivica Žuljević, prepošt Stolnog kaptola sv. Petra u Požegi i župnik katedralne župe sv. Terezije Avilske.

Postav Muzeja

Nakon što je trubač odsvirao geslo Požeške biskupije „Krist danas i uvijek, Aleluja!“, trajni đakon Zdravko Tiel i bogoslov Matej Siluković izveli su prigodni recital u kojem su podsjetili nazočne na riječi pape Ivana Pavla II. iz apostolskih pisama o utemeljenju Požeške biskupije na području određenih dekanata zapadne i srednje Slavonije te o imenovanju njezina prvog biskupa. Potom je progovorio biskup Antun istaknuvši da danas otvaramo Dijecezanski muzej u ozačaju 19. godišnjice uspostave Požeške biskupije, obljetnice posvete Katedrale, i pripreve za svetkovinu njezine zaštitnice sv. Terezije Avilske. Podsjetio je da je Dijecezanski muzej osnovan 7. travnja 1999. godine navodeći pritom riječi iz Dekreta o njegovu utemeljenju. Kazao je da se Dijecezanski muzej sastoji od zbirke sakralne umjetnosti, zbirke moderne i suvremene umjetnosti, etnološke zbirke, grafičke zbirke i zbirke plaketa, ali da su na trajnom postavu izloženi predmeti samo iz prve dvije, a da će etnološka biti uskoro postavljena u Velikoj. Spome-

nuo je da sakralni predmeti potječu iz župa svih deset dekanata Požeške biskupije te je Dijecezanski muzej ustanova u kojoj je na svoj način objedinjena cijela Biskupija i zasvjedočen identitet ovih slavenskih prostora od 15. stoljeća do danas. Posebno je naglasio dragocjenost predmeta koji su sačuvani u Muzeju, a pripadali su crkvama razorenima u II. svjetskom ratu i Domovinskom ratu, među kojima je i župa Voćin.

Pastoralna ustanova

Biskup je podsjetio da Dijecezanski muzej pored sakralnih predmeta sadrži i mnoga djela moderne i suvremene hrvatske umjetnosti, dar velikodušnih donatora koje je poimence naveo te im je i ovom prigodom zahvalio za plemenitost. Istaknuo je da je „posebnost Dijecezanskog muzeja u tome što on nije plod crkvene muzejske djelatnosti, jer to nije svrha njezina poslanja, nego je pastoralna ustanova koja po predmetima sakralne baštine, prikupljenima iz župa i drugih ustanova njezina područja, čuva živu memoriju vjere prethodnih naraštaja na svom prostoru i svjedoči kontinuitet u okviru kojega živi sadašnja zajednica“.

Ustvrdio je da izloženi artefakti „nisu tek muzejski izložci i ne mogu se svesti samo na povijesno-umjetničko značenje“, nego da su to „predmeti u koje je utisnuta vjera onih koji su ih oblikovali, vjernika

koji su po njima uzdizali dušu Bogu, postajali zajedničarima Božjeg svijeta, dionicima otajstava koja su povezana s tim predmetima slavili, izgrađivali svoj duhovni identitet i obilježili prostor na kojem su živjeli“. Zahvalio je autorskom timu zaslužnih osoba koje su svojim radom omogućile postav trajne izložbe Dijecezanskog muzeja, kao i na njihovu doprinosu u izradi tiskanog kataloga pod naslovom „Dijecezanski muzej u Požegi i Riznica požeške Katedrale“, koji je danas ugledao svjetlo dana. Zahvalio je i

restauratorima koji su oštećenim predmetima vratili izvornu ljepotu te svim uzvanicima za sudjelovanje na svečanosti otvorenja Dijecezanskoga muzeja.

Crkveni ambijenti

Nakon biskupa Antuna riječ je preuzeo Mario Beusan, autor idejnog projekta uređenja interijera Muzeja te muzeološke koncepcije i oblikovanja trajnog postava. Rekao je da se njegova „ideja prilikom oblikovanja samog postava Muzeja temeljila na želji da prikaze pojedine prizore crkvenog ambijenta u različitim stilskim epohama“ i da je predmete iz određenih stilskih epoha grupirao u pojedine manje skupine, fragmente crkvenog interijera. Naglasio je da je „unutar oblikovanja sačuvana maksimalna transparentnost tako da prostor ima i kvalitetu prozračnosti, što je osobito zanimljivo jer onda u dubinskim vizurama dolazi do spajanja pojedinih grupa i raznih stilskih epoha u prostornom odmaku“. Zahvalio je arhitektici Ireni Jurin koja je izradila izvedbenu dokumentaciju i ishodila sve potrebne dozvole za uređenje zgrade Muzeja. Završavajući govor, Beusan je izrazio radost što će stanovnici grada Požege, osobito mladi, po djelima najeminentnijih hrvatskih slikara i kipara koja su izložena u ovom Muzeju, biti trajno u izravnom kontaktu s vrhunskim umjetninama.

Posvećena Božjoj slavi

Govoreći o Zbirci sakralnog slikarstva i kiparstva u Dijecezanskom muzeju, Mirjana Repanić Braun spomenula je da nam ona pruža uvid u materijalne tragove višestoljetnog djelovanja Katoličke Crkve na teritoriju Požeške biskupije utvrdivši da je likovna vrijednost predmeta koji su u njemu izloženi nedjeljiva od njihove uloge u pastoralnom životu župa iz kojih potječu. Spomenula je da zbirku sakralne umjetnosti u Muzeju tvore liturgijski predmeti, liturgijsko ruho, slike sakralne tematike, kipovi, liturgijski predmeti od metala (kaleži, pokaznice, relikvijari, svijećnjaci, raspela, procesijski križevi, kadiionice i dr.) od 15. stoljeća na ovamo. Kazala je da je „Dijecezanski muzej u Požegi vjerodostojno mjesto crkvene djelatnosti, sastavni dio njezina poslanja, ogled povijesti i kontinuiteta djelovanja katoličke vjere na ovim prostorima“ poručivši nazočnima da ih u njemu čekaju svjedočanstva čovječje kreativnosti, posvećena Božjoj slavi.

Donacije umjetnina

O zbirci moderne i suvremene umjetnosti u Dijecezanskom muzeju govorila je Ivanka Reberski. Naglasila je da je uspostavom Požeške biskupije Požega dobila novo rasadište kulture i umjetnosti jer je ova mjesna Crkva, ponajviše zaslugom svog biskupa Antuna, vrijednim ostvarenjima na polju kulture pridonijela novom licu Požege vrativši joj preferencije na časni naslov „slavonske Atene“. Istaknula je kako ovaj Muzej, u odnosu na slične muzeje, posebnim čini činjenica da pored sakralne građe sadrži i relevantnu zbirku hrvatske likovne umjetnosti modernoga i suvremenog doba zastupljenu sa šezdesetak umjetnika antologijskog značaja, što ovaj zbirci daje legitimitet povijesno-umjetničke relevantnosti. Spomenula je da je Dijecezanski muzej iznjedrila plemenita nakana da se bogati fond umjetnina Požeške biskupije, prikupljen donacijama, dade na uvid javnosti utvrdivši da je time grad Požega stekao još jedan prerogativ „mjesta pod suncem koje vrijedi pohoditi“.

Svjedočanstvo hrvatskoga naroda

Uzvanicima se prigodnim riječima obratio i ministar kulture Zlatko Hasanbegović upitivši im srdačnu riječ poštovanja u ime Ministarstva kulture i u svoje osobno ime te utvrdivši da „brojni predmeti iz bogatog fundusa Dijecezanskog muzeja, značajni po njihovu umjetničkom i kulturnom vrednovanju, predstavljaju bitan dio duhovnoga sadržaja hrvatskoga naroda“ te da „Dijecezanski muzej posjeduje vrijedne eksponate umjetničke baštine koji svjedoče o vjerskom životu i kulturi hrvatskoga naroda“

koji se kao takvi podastiru najširoj hrvatskoj javnosti. Naglasio je da se upravo kroz sakralnu umjetnost i njenu simboliku, koja je duboko povezana s duhovnim obilježjem unutar postojećeg svijeta, stvara ozračje zajedništva i međuvjerskog mira u hrvatskom narodu i domovini. Izrazio je želju da Muzej pohodi što veći broj posjetitelja te čestitao i zahvalio Požeškoj biskupiji i požeškom Biskupu što su nam omogućili uvid u bogatu i vrijednu crkvenu baštinu o kojoj skrbi. Na završetku svečanosti biskup Antun je kazao da ima dragu zadaću pozvati ministra Hasanbegovića i sve druge uzvanike u zgradu Dijecezanskog muzeja te je otvorio njegova vrata i s njima razgledao njegov trajni postav. Program otvorenja Muzeja popratio je pjevanjem katedralni mješoviti zbor pod vodstvom Marija Večerića.

PROSLAVLJEN SV. LOVRO, ZAŠTITNIK BISKUPIJE I NJEZINA CARITASA

Neka svakog člana ove mjesne Crkve resi čvrsta i nepokolebljiva Lovrina vjera

Na svetkovinu sv. Lovre, zaštitnika Požeške biskupije i njezina Caritasa, 10. kolovoza na otvorenom prostoru ispred Biskupskog doma u Požegi, u neposrednoj blizini Svećevne crkve, središnje biskupijsko misno slavlje predvodio je Jure Bogdan, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, u zajedništvu s mjesnim biskupom Antunom Škvorčevićem, članovima Stolnog kaptola, više od četrdeset svećenika iz središnjih biskupijskih ustanova i župa grada Požege te drugih dijelova Požeške biskupije.

Moć Isusove pobjede

Na početku slavlja biskup domaćin Antun okupljenim je vjernicima rekao da »svetkovina sv. Lovre, đakona i mučenika, stavlja pred nas čovjeka koji je u davnom trećem stoljeću volio Isusa Krista, otvorio mu sva vrata svoga mladenačkog života te je Isus postao njegovom sudbinom u progonu i trpljenju, u nasilnoj smrti i pobjedi. Ta moć Isusove pobjede ljubavi povezala je brojna stoljeća te ona iz Lovre govori i danas, napo-

se u godini Izvanrednog jubileja milosrđa i po njegovu zagovoru želi ući u naše živote, uzdići nas iz naših nemoći, biti naša hrvatska i požeška snaga«. Izrazio je radost zbog današnjeg okupljanja oko sv. Lovre koji u Požegi osam stoljeća »zbori svježinom svoga opredjeljenja za Isusa Krista i pomaže da u suvremenom svijetu budemo njegovi«.

Podsjetio je nazočne da je sv. Lovro zaštitnik Požeške biskupije i ujedno zaštitnik Biskupijskog Caritasa te čestitao svima svetkovinu svetog zaštitnika, a posebno ravnatelju Biskupijskog Caritasa, Goranu Lukiću, i novoimenovanom rektoru crkve sv. Lovre, Karlu Prpiću, donedavnom misionaru u Kamerunu. S radošću i zahvalnošću pozdravio je predvoditelja slavlja, biskupa Juru Bogdana, naglasivši da je on Požeškoj biskupiji - od njezina utemeljenja prije devetnaest godina i tijekom svoga služenja u Rimu kao rektor Papinskog zavoda sv. Jeronima - iskazivao posebnu blizinu i susretljivost primajući njezine svećenike na postdiplomski studij u Rimu, omogućujući joj na taj način da dobije ljude izgrađena intelekta i duha. Pozdravio je nazočne svećenike, dakone, braću redovnike i sestre redovnice, a osobito Caritasove djelatnike i volontere, korisnike Caritasove kuhinje, primatelje stipendije Požeške biskupije i sve koji vole sv. Lovru te su mu danas došli očitovati svoju odanost i moliti njegov zagovor.

Čistoća srca

Započinjući homiliju, biskup Jure okupljenim je vjernicima čestitao svetkovinu sv. Lovre sa željom da čvrsta i nepokolebljiva vjera, koja je bila temelj njegova djelovanja i orijentir u trenutcima životnih iskušenja, resi svakog člana požeške mjesne Crkve.

Podsjetio je da se u gradu Požegi, kao i u mnogim mjestima diljem naše domovine i cijeloga svijeta, sv. Lovro časti od davnine, ali da se zbog te vremenske udaljenosti njegovo štovanje u Crkvi ne umanjuje, već naprotiv, sve više raste. Razlog zašto veo povijesti nije zakrio đakona Lovru, kao što je to učinio s mnoštvom njegovih suvremenika, biskup je Jure pronašao u ono malo podataka koji su nam poznati iz 33 kratke godine života: od njegova rođenja u mjestu Huesca u španjolskim Pirinejima; preko humanističko-teološkog studija u Zaragozi, gdje se studijem, radom i molitvom ozbiljno pripremao za život; preko prijateljstva s uglednim profesorom i budućim papom Sikstom II., čijim će vjernim suradnikom kasnije postati, pa sve do njegove mučeničke smrti 10. kolovoza 258. godine. Njegov grob postao je okupljalište kršćana na molitvu i danas se tamo uzdiže starokršćanska bazilika sv. Lovre. »Kad je Siksto izabran za rimskog biskupa, Lovri je odmah povjerio službu arhiđakona, skrb u rimskoj biskupiji za više od 1500 siromašnih, udovica i potrebitih. Svojom ljudskošću i dobrotom, vedrinom i mladenačkom svježinom, čistoćom srca i pogleda, organizacijskim sposobnostima i nadasve neumornim karitativnim radom, Lovro je pobuđivao poštovanje svih koji su ga susreli. Premda je bio mlad, svećenstvo i puk su ga cijenili, s punim povjerenjem su odobravali njegov posao i rado su s njime surađivali«, sažeo je biskup Jure Lovrinu đakonsku službu, a onda je podsjetio da je Lovrina doba bilo obilježeno okrutnim progonoštvima kršćana, kojima je oduzimana imovina, koji su slani na prisilni rad, u progonstvo, osuđivani na smrt kad su odbijali odreći se svoje kršćanske vjere. »Bez obzira na žestinu progonstva i muke, bilo je mnogo onih koji su ostali čvrsti u svojoj vjeri i koji su podnijeli mučeničku smrt. Kao i u svim vremenima, bilo je i slabija, otpadnika; bilo je i bljutavih oportunističkih koji su cijeli život prosjedili na dvije stolice«, ustvrdio je biskup Jure. Uspoređujući položaj kršćana u Lovrinu vrijeme s današnjim položajem kršćana u nekim dijelovima svijeta, biskup Jure je rekao da se mi danas možemo lakše uživjeti u tu neprijateljsku klimu prema kršćanima koji su na udaru i pred istrebljenjem u mnogim zemljama u kojima dominira radikalni islam. Kako onda, tako i danas, nastavio je biskup Jure, kršćani su svojom vjerom i svojim moralnim načelima opasni za politički sustav i ustrojstvo svjetskih moćnika. »Kršćani su svojom čistošću, koja je utemeljena u Isusovoj božansko-ljudskoj čestitosti kao modelu, suobličeni Kristu, postajali nada, nova snaga za bolji svijet, za bolju budućnost!« To je smetalo mnoge pobornike antičkoga poganskog sustava vriednosti koji je bio prožet hedonističkom »kulturom smrti« - »kruha i igara« (panem et circenses).

Uronjen u Božju ljubav

U nastavku razmišljanja o mučeništvu sv. Lovre, biskup Jure je opovrgnuo i kao neuteemeljen odbacio prigovor da je to mučeništvo bilo »stanoviti fanatizam i ludost« i da se naši kršćanski mučenici u bitnom ne razlikuju od nekadašnjih tzv. »narodnih heroja« i današnjih kamikaza ustvrdivši da mučeništvo kršćanskih mučenika, njihovo dragovoljno, spremno i hrabro umiranje nije poraz i ludost, nego pravi izbor i prava pobjeda »jer su oni, gubeći zemaljski život, stvarno pobijedili, jer su postigli onaj pravi život, vječnu sreću na nebu. 'Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod'. Vjera u Isusa Krista, pravoga Sina Božjega, jedinog Spasitelja i Otkupitelja svih ljudi, daje pravi odgovor o smislu čovjekova života i smrti«, rekao je biskup Jure naglasivši da »kršćanski mučenik nije ni narodni heroj iz nekih prošlih vremena ni kamikaza iz današnjeg svijeta. On umire svjedočki, jak, bez trunke mržnje, posve uronjen u Božju ljubav, ponajčešće s molitvom na usnama i s usklikom opraštanja svojim mučiteljima, progoniteljima i neprijateljima, po uzoru na svog Božanskog učitelja koji s križa oprašta: 'Oče, oprostí im jer ne znaju što čine'. Zato Lovro, izgubivši svoj život, darovavši ga Kristu iz ljubavi, nije ga u stvari izgubio, nego je pronašao pravi, vječni život, ustvrdio je biskup Jure, zaključivši homiliju riječima molitve: »Sveti Lovro, mučenice, apostolu ljubavi među najpotrebitijima, hrabri i dosljedni đakone u svim trenucima svoga života, ti si živio iz vjere. Upoznao si Božju riječ, studirao si i razmišljao o Božjoj riječi. Ona je bila svjetiljka tvojim stopama. U njoj si upoznao što je za tebe volja Božja. Cijelim svojim bićem trudio si se izvršavati ono što je Crkva od tebe tražila. A kad su došle prijetnje i ucjene, muke i patnje, ostao si dosljedan do kraja. Izmoli nam kod Boga zajedno s ostalim mučenicima odlučnost,

snagu i ustrajnost živjeti po načelima kršćanske vjere, u zgodno i nezgodno vrijeme.« Na svršetku misnog slavlja biskup Antun je zahvalio nazočnima što je po njihovoj molitvi i pjesmi, sabranosti i pobožnosti ovo slavlje u čast sv. Lovre bilo lijepo. Posebnu zahvalnost izrekao je biskupu Juri što je predvođenjem ovog slavlja pomogao nazočnima da budu bliže sv. Lovri.

Najveće blago su siromasi

Nakon svete mise, u organizaciji Biskupijskog Caritasa, u Dvorani sv. Terezije Avilske održan je prigodni program. Sve nazočne je na početku pozdravio Goran Lukić, ravnatelj Caritasa Požeške biskupije. Riječ pozdrava uputio je i biskup Antun istaknuvši značenje sv. Lovre za karitativno djelovanje. Podsjetio je da je Lovro, kad su njegovi progonitelji od njega zatražili crkveno zlato i srebro, kao najveće blago Crkve proglasio siromahe jer je vjerovao da je u siromasima prisutan sâm Krist koji se s njima poisto-

vjetio kad je rekao: »Što god ste učinili jednome od ovih najmanjih, meni ste učinili«. Time nas je sv. Lovro poučio da Bog oduvijek računa s malenima, siromašnima i prezrenima i da on s njima može mnogo toga ostvariti jer su oni otvoreni za njega, rekao je biskup Antun, od srca zahvalivši volonterima na njihovu služenju i stavlajući im sv. Lovru kao nadahnuće u svakodnevnom prepoznavanju Krista u siromasima i najmanjima oko nas. Zahvalio je i korisnicima Caritasove kuhinje i primateljima biskupijske stipendije te drugim korisnicima Caritasovih usluga što s vjerničkim raspoloženjem i zahvalnošću primaju pomoć.

Natječaj za stipendije

Potom je Ksenija Mikulčić, tajnica Biskupijskog Caritasa, ukratko prikazala brojne Caritasove projekte ostvarene u protekloj godini te najavila neke nove projekte u godini koja je pred nama. Trojica mladića iz Stražemana scenski su uprizorila igrokaz »Šalom u vjetru« autora Zdravka Tidla, stalnog đakona. Volonterka Caritasa župe Presvetog Trojstva iz Daruvara, Svjetluška Kovač, ukratko je prikazala rad njihova župnog Caritasa. Studentica Dora Ivanika izrekla je zahvalnost u ime stipendista za pruženu materijalnu pomoć, ali još više na povjerenju u njih kao mlade ljude, koje im je Crkva time iskazala. Natalija Čavar, gerontodomačica, u nekoliko je riječi prikazala projekt »Caritasov Samaritanac« u sklopu kojega četiri gerontodomačice nekoliko dana u tjednu posjećuju korisnike u tridesetak kućanstava. Pojedine točke programa najavljivao je Miroslav Paulić, prof. hrvatskoga jezika u Katoličkoj gimnaziji s pravom javnosti u Požegi. S nekoliko dječjih pjesmica i plesova nastupila su i djeca iz KUD-a »Orljava« iz Pleternice. Na svršetku programa, kako je to već postao običaj, biskup Antun je otvorio natječaj za stipendije u idućoj školskoj godini.

HODOČAŠĆE U VOĆIN POŽEŠKOG, POSAVSKOG I ZAPADNO-SLAVONSKOG DIJELA BISKUPIJE

Marija nam svojim zagovorom posreduje Božje milosrđe

da osjeća kako hrvatsko, slavonsko srce okupljenih hodočasnika večeras želi, poput Marijinog, biti pozorno za Boga i takvim raspoloženjem razumjeti Božju riječ. Ustvrdio je da kada se Bog i nazočni vjernici razumiju, postaje nebitno ono što neki ljudi u našem društvu zastupaju, a što nije u skladu s Božjom voljom jer oni vjerničkim srcem slušaju i slijede ono na što ih potiče Božja riječ i tako u nama pobjeđuje Bog. Kazao je

Vjernici iz Požeškoga, Posavskog i Zapadno-slavonskog arhidakona, 21. kolovoza, na blagdan Gospe Voćinske, hodočastili su u Voćin. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je biskup Antun Škvorčević, u zajedništvu s kamerunskim biskupom Emmanuelom Abbo te pedesetak svećenika.

U skladu s Božjom voljom

Na početku misnoga slavlja biskup Antun i okupljeno mnoštvo hodočasnika pred likom Gospe Voćinske uputili su Isusovoj Majci trostruki zajednički pozdrav odanosti pjevajući poklik »Blažena ti što povjerova«. S osobitom radošću pozdravio je dragog gosta iz afričkog Kameruna, biskupa Emmanuela Abbo iz biskupije N'gaoundere u kojoj je kao misionar 27 godina djelovao svećenik Požeške biskupije, Karlo Prpić. Spomenuo je i da je misionar Karlo našu hrvatsku vjernost Isusu Kristu ugradio u afričku zemlju i dušu, a sada biskup Emmanuel uzvraća te u ovom slavlju sjedinjuje njihovu vjeru s našom, što je okupljeno mnoštvo popratilo pljeskom. Na početku homilije biskup Antun je rekao

kako je svaki hodočasnik večeras u Voćinu dao ime onom bezimenom »nekom« koji je Isusu u današnjem evanđeoskom ulomku postavio pitanje o broju onih koji se spašavaju jer im je svima stalo do toga da Hrvatska ne krene samo boljim gospodarskim putem, nego da njezini građani stignu do kraljevstva nebeskog, do punine vječnog života za kojim im srce čezne.

Previše je isključivosti

Tumačeći Isusovu riječ o uskim vratima koja vode u kraljevstvo nebesko, biskup Antun je rekao da je Bog u Isusu Kristu svakom čovjeku otvorio vrata svoga milosrđa i u svoju ljubav koja pobjeđuje zlo uključio sve ljude, bez iznimke, uključujući i sve one kojih smo se počesto, u napasti, htjeli odreći zbog zla koje su nam nanijeli ili još uvijek nanose. Nije Bog stvorio Srbina, udbaša, Hrvata, nego je stvorio čovjeka, naglasio je biskup rekavši da zlih ljudi ima u svakom narodu i da se Bog ne odriče zločinca, nego njegova zločina i grijeha. I zločinci će ući u kraljevstvo nebesko pod uvjetom da se pokaju, ustvrdio je biskup te rekao da u Hrvatskoj ima previše isključivosti o kojoj se u posljednje vrijeme čuje i s oltara. Naglasio je da nas je Marija večeras okupila u Voćinu upravo zato da nam posvjedoči kako nas Bog kao pojedince želi spasiti u zajednici i da mu na ovom hodočašću posvjedočimo kako pripadamo onom Bogu koji svojim milosrđem voli svakog čovjeka i želi ga uključiti u svoje zajedništvo, u onu puninu života koja se zove kraljevstvo nebesko. Pozvao je nazočne da njihova vjera večeras bude očitovanje ljubavi prema svojoj domovini Hrvatskoj i želja da svakom Hrvatu bude dobro, ali jednako tako i svakom drugom čovjeku, bez razlike na nacionalnu ili koju drugu pripadnost - neka budu milosrdni kao Otac koji se nikoga ne odriče.

Dodao je da se kroz uska vrata ulazi u kraljevstvo nebesko ondje gdje ljudi žive opredjeljenje za dobrotu i ljubav, koje ima i u pripadnika drugih naroda i kod onih izvan Crkve, kad se u braku i obitelji te na različitim razinama javnog života, napose u politici, ljudi žrtvuju jedni za druge. Podsjetio je da je to Isusov put žrtve ljubavi na križu i njegove pobjede nad zlom i smrću te je pozvao hodočasnike da mu budu vjerni u svojoj svakodnevnici.

»Marijo, budi s nama na tom putu naših hodočasničkih odluka, u našim nastojanjima da budemo Isusovi u njegovoj Crkvi«, zaključio je biskup Antun. Dodao je još kako je nazočnost biskupa Emmanuela na ovom slavlju snažno svjedočanstvo univerzalnosti Isusove žrtve ljubavi koja grli svakog čovjeka na svim kontinentima i koja je u temeljima katoličanstva njegove Crkve te ga zamolio da nam o tome uputi koju riječ.

Univerzalnost Crkve

Biskup Emmanuel najprije je zahvalio biskupu Antunu na toplom prijemu, zatim i svećenicima kao i ostalim pojedincima, koje je ovih dana susretao, na jednostavnosti i simpatiji koju su izrazili prema njemu kao strancu i biskupu iz daleke zemlje. Potom je u kratkim crtama prikazao biskupiju N'gaoundere, za čijeg je biskupa zaređen nakon Uskrsa ove godine, rekavši da je ona utemeljena 1982. godine. Istaknuo je da ono što Katolička Crkva čini u kameronskom društvu na području školstva i zdravstva dobro prihvaćaju i muslimani koji su u većini, kao i državne vlasti. Takvo djelovanje Crkve, nastavio je biskup Emmanuel, prikladno je i učinkovito sredstvo da se ljudima svjedoči Isusova poruka te je pritom naglasio da ona to evangelizacijsko djelo ne bi mogla vršiti bez duhovne i materijalne pomoći tolikih plemenitih ljudi izvan zemlje i s drugih kontinenata. U tom kontekstu istaknuo je izvanrednu suradnju i pomoć Požeške biskupije posljednjih petnaestak godina, kako u infrastrukturi tako i u duhovnim zvanjima.

»Neka nam Gospodin dadne snage da se odnosi između naša dva naroda i naše dvije biskupije poboljšaju i iz godine u godinu rastu, napose na duhovnom planu. Molim vas da nas ne zaboravite u vašim molitvama, a ja, moji svećenici i drugi kojima ću o vama govoriti obećavamo da ćemo moliti na vaše nakane. Po zagovoru Presvete Djevice Marije, neka vas Gospodin ispuni svakim dobrom, napose preuzvišenog gospodina biskupa Antuna, sve njegove svećenike, redovnike i redovnice te druge suradnike, i neka taj blagoslov Gospodnji ostane na svim vjernicima ove plemenite i lijepe biskupije«, zaključio je biskup Emanuel.

U VOĆIN HODOČASTILE OBITELJI S BROJNOM DJECOM

Služenje životu u braku i obitelji jedna je od najplemenitijih zadaća

Na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije, 15. kolovoza, obitelji s brojnom djecom iz Požeške biskupije hodočastile su u voćinsko svetište. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je biskup Antun Škvorčević. Roditeljima je poručio da oni svojim opredjeljenjem za život, za brojnu djecu, svjedoče kako vjeruju Božjoj pobjedi života te da su u tom smislu duboko povezani s Isusovom Majkom kojoj danas iskazuju odanost. Zahvalio im je za to svjedočanstvo, za njihovu bračnu vjernost, za ljubav i žrtvu koju ulažu u nove živote i u odgoj svoje djece. Rekao je da zajedno s njima želi povjeriti Mariji sve radosno i teško u njihovom obiteljskom životu, da ih ona prati svojom brižnom majčinskom nježnošću i da ih još čvršće poveže s Isusom Kristom, jedinim Spasiteljem čovjeka.

Biskup Antun u homiliji je naglasio kako su oni pozvani da na najveći Marijin blagdan hodočaste u Voćin kako bi osjetili svoje dostojanstvo i veličinu u služenju životu. Još je dodao da su ulazeći u brak i prihvaćanjem brojne djece posvjedočili kako razumiju Božji naum o čovjeku kao muškarcu i ženi iz čijeg se zajedništva ljubavi, vjernosti i žrtve rađa potomstvo te tako postaje dionicima dinamizma samoga Božjeg života, uzajamnog darivanja Oca i Sina u vezu ljubavi Duha Svetoga.

Božji suradnici

Tumačeći ulomak iz knjige Otkrivenje sv. Ivana Apostola, biskup je naglasio da evanđelist u svojim spisima često puta za sebe kaže da vidi. Nije riječ, pojasnio je, o fizičkom gledanju, već o gledanju srca očima vjere. Ivan vidi u trudnoj ženi znak pobjede života po moći koju joj je Stvoritelj udijelio - da može začeti i roditi novog čovjeka. Bog je čovjeka učinio sustvoriteljem, suradnikom. Kad muž i žena suraduju s Bogom Stvoriteljem u radanju novog života, oni su najveći dobročinitelji čovječanstva jer mu osiguravaju blagoslovljenu sadašnjost i budućnost, a u svakom novorođenom čovjeku počinje se ostvarivati i Božja vječnost. Drugi znak koji Ivan vidi, nastavio je biskup, jest zmaj koji želi proždrijeti ženi no dijete. Rekao je da smo svjedoci kako su političari i druge odgovorne osobe svjesne demografskog problema u Hrvatskoj, o njemu govore i raspravljaju, ali kad se treba nešto konkretno učiniti za poboljšanje demografskog stanja, nažalost, redovito se događa da izostaju konkretni potezi i da se zmajska strategija nerijetko očituje u vlastitim sebičnim interesima, gospodarskom prohibitu i standardu kao važnijem od novog ljudskog života. Ako je sve manje rođenih u Hrvatskoj, za koga je potreban gospodarski napredak oko kojeg se trudimo, upitao je biskup. Naglasio je kako je kod nas prvenstveno potrebno osvješćivati ljude, napose mlade, da

je služenje životu u braku i obitelji jedna od najplemenitijih zadaća jer je očitovanje najveće kreativne moći koju je Bog dao čovjeku i ulaganje sebe u smisao koji se postiže žrtvom i ljubavlju. Biskup je posvjedočio obiteljima s brojnom djecom da su mu poznate brojne nevolje kroz koje prolaze i da zna kako ih više od poteškoća materijalne naravi pogađa činjenica da ljudi oko njih nemaju dovoljno osjećaja i poštovanja prema njihovom služenju životu te im ne pružaju podršku. Istaknuo je kako se i na ovom hodočašću obnavljaju i učvršćuju u svijesti da je Bog uvijek uz njih i poručio im neka budu ponosni na svoje opredjeljenje jer je Bog ljubavlju i žrtvom svoga Sina slomio strategiju zlog zmaja koji želi onemogućiti novi život.

Vjera i zahvala

Tumačeći evanđeoski ulomak rekao je da on prikazuje susret dviju trudnih žena, Marije i Elizabete, koje ono što je u njima začeto promatraju kao Božje djelo i tome se raduju, jedna drugu hvale što su povjerovala Božjem naumu s njima. Poželio je da danas muževi i žene u Voćinu poput Marije i Elizabete gledaju jedni druge očima vjere, jedni druge hvale zbog opredjeljenja za život po Božjem naumu, da budu radosni što on čudesno djeluje po njima, običnim i malim ljudima, za pobjedu života u Hrvatskoj.

Završavajući homiliju, zaželio je da Bog blagoslovi sve obitelji s brojnom djecom i da ne dopusti da bilo tko nekim ljudskim ideološkim pristupima čovjeku pomuti njihove duše s obzirom na Božji naum o braku i obitelji. Zaključio je molitvom Mariji, Isusovoj Majci, da bude s nama na našim osobnim i obiteljskim životnim putovima i da nam pomogne biti Božjima, da pobjedi život kakav je on zamislio i kako ga samo on može dati. Nakon popričajne molitve uslijedila je zavjetna obiteljska procesija

s Marijinim likom središtem Voćina. Po povratku u crkvu biskup je Antun rekao hodočasticima da su ovom procesijom pružili ruku Isusovoj Majci i poručili joj da kroz život žele ići pod njezinom zaštitom. Zahvalio im je za sudjelovanje na ovom slavlju te na njih zazvao Božji blagoslov.

Nakon kraćeg odmora u Hrvatskom domu održan je prigodni program. Najprije se nazočnima obratio biskup rekavši da se raduje svakom pojedinom članu obitelji s brojnom djecom i svakoj pojedinoj obitelji te je ponovio razlog te radosti, a to je činjenica da je Bog nas ljude želio stvoriti kao članove obiteljske zajednice. Posvjedočio je da su za njega osobno ovakvi susreti izgrađujući jer su duhovno obogaćeni plemenitošću, žrtvom i ljubavlju koju oni žive u svojim obiteljima. Zahvalio im je za sve žrtve koje prihvaćaju uvjeravajući ih da ni jedna žrtva nije neplodna. Ana Matković, voditeljica požeškoga biskupijskog Obiteljskog centra »Pro vita et familia« prikazala je njegovu djelatnost. Na završetku susreta Goran Lukić, ravnatelj Biskupijskog Caritasa, podijelio je, uz pomoć suradnika, novčanu pomoć Požeške biskupije obiteljima s brojnom djecom pred početak nove školske godine i uručio dvije knjižice s obiteljskom tematikom.

U PLETERNICI MNOŠTVO HODOČASNIKA PROSLAVILO BLAGDAN GOSPE OD SUZA

Božja nježnost i ljubav jaka su utjeha za naše suze

Na svetkovinu Gospe od Suza, 31. kolovoza, središnje euharistijsko slavlje u njezinu svetištu u Pleternici predvodio je biskup Antun Škvorčević. Otvarajući slavlje, biskup Antun je pred Gospinim likom uputio molitveni pozdrav Isusovoj Majci. Potom je pozdravio svećenike i više od 30.000 hodočasnika kao i nositelje javnih dužnosti. Podsjetio je nazočne da su danas u Čaglinu sahranjene dvije mlade djevojke koje su prije tri dana poginule u saobraćajnoj nesreći te rekao kako suze, koje su zbog toga tragičnog događaja prolivene, želimo zajedno s našom patnjom i siromaštvom donijeti večeras na oltar i sjediti ih s Isusovim siromaštvom, položiti ih u njegovu pobjedničku ljubav jaču od smrti ustvrdivši da je upravo ona naša najveća nada.

Homiliju je biskup započeo pitajući hodočasnike kako su i što rade sa svojim suzama dodavši kako zna da ih redovito skrivaju, ali da to pred Marijom ne trebaju činiti jer ih ona razumije, svoje suze sjedinjuje s njihovima i povjerava svome sinu Isusu Kristu. Izrazio je radost što su hodočasnici danas ponovno došli u Pleternicu u velikom broju i kazao kako uvijek izno-

va osjeća da se ovdje, gdje dodu Marijini štovatelji sa svojim srcem punim odanosti i zahvalnosti Isusovoj Majci, stvori snažna duhovna atmosfera koja nas sve povezuje u jedno i nitko odavde ne odlazi prazan, nego svi ostajemo ispunjeni onim što Ona u nas unosi kad nas pridružuje sinovljevoj žrtvi na križu koju on obnavlja u svetoj misi.

Nježno Božje srce

Osvrnuvši se potom na naviještenu Božju riječ u prvom čitanju, rekao je da nas u nje-mu prorok Jeremija podsjeća kako se majka Rahela rasplakala nad svojim sinovima koji su teško stradali od neprijatelja koji ih je odveo u sužanjstvo govoreći joj da ne plače zbog nevolje koja ju je zadesila jer Božje srce dršće od nježnosti i samilosti za njih. Primijevivši prorokov govor na sadašnji trenutak, biskup je ustvrdio da mi u ovom Marijinom pleterničkom svetištu osjećamo to nježno Božje srce i zato ovamo dolazimo da bismo se tom nježnošću utješili. Kad čovjek ostane sam sa svojim životnim nevoljama i patnjama, onda mu ne preostaje ništa drugo nego iz boli srca rasplakati se, pretočiti sve to u suze i na koncu završiti u suza-

ma. Međutim, prorok nas podsjeća da mi u svojim suzama ne ostajemo sami jer s nama suosjeća i na svoj način plače i naš Bog.

Vrativši se plaču majki prošlog nedjeljnog jutra u Čaglinu, kad su saznale da su im kćeri poginule u saobraćajnoj nesreći, te plaču majke u Mihaljevcima kojoj je minule subote poginuo sin, biskup je zapitao što se događa s našim sinovima i kćerima, s umiranjima naše djece. Upozorio je da nas pred tim tragičnim događajima može uhvatiti sumnja u Božju nježnost i suosjećanje s nama. Spomenuo je da je roditeljima poginulih djevojaka uputio sažalnicu spomenuvši nazočnima da ju je pisao razmišljajući o tome kako da večeras uključimo u svoje molitve suze tih majki čije su kćeri minule subote bile ovdje na devetnici. Priznao je da je i sâm bio u napa-sti moralizirati potaknut zabrinjavajućom činjenicom da se mladi ljudi na subotnjim i drugim noćnim izlascima skiću, počesto i napiju, ali da se tome odupri i u sažalnicu koju je uputio njihovim roditeljima ovako napisao: »Smrt Sare Perešin i Sare-Marije Jug u saobraćajnoj nesreći koja se dogodila rano ujutro minuloga 28. kolovoza duboko me potresla. Koliko li je taj događaj unio žalosti, boli i tjeskobe u srca njihovih roditelja, drugih članova obitelji, rodbine, školskih prijatelja i onih koji su ih poznavali? Želio bih svima njima, napose roditeljima, posvjedočiti svoju iskrenu kršćansku blizinu i suosjećanje u boli. Pripadam duhovnoj rodbini preminulih djevojaka jer sam povezan s njima krsnim otajstvom i biskupskim poslanjem. Ove i prošle godine podijelio sam im sakrament svete Potvrde u Čaglinskoj župnoj crkvi, susretao Saru kao ministranticu u svetim slavljinama i u drugim prigodama. Stoga s posebnim osjećajima dijelim tugu cijele čaglinske župne zajednice i naše Biskupije zbog njihova odlaska s ovoga svijeta. Tješ me da su se preminule djevojke uvečer prije svoje smrti pridružile molitvenom mnoštvu vjernika u Pleternici, sudjelovale u devetnici Gospi od

Suza, utkale se tako u zajedništvo Gospinih štovatelja, povjerile se Isusovoj Majci u čijim suzama prepoznamo njezinu brižnu ljubav koja ih je zacijelo otpratila u vječni zagrljaj nebeskog Oca i privela k pobjedi nad smrću svoga Sina. Za tom puninom postojanja preminule djevojke čežnule su i onda kad su u noći svoje smrti tražile u Požeži mjesto susreta s drugim mladima i željele se s njima radovati životu. Vjerujem da su u smrti prešle iz ovoga prolaznog svijeta u susret sa Stvoriteljem njihova nemirna srca i da su u njegovoj ljubavi utajile duboku žeđ za životom«. Rekao je nadalje

kako je njihovim roditeljima uputio jamstvo svoje trajne povezanosti s njima u molitvi za njihove preminule kćeri i poželio da Gospodin svojom blizinom, svjetlom i mirom pohodi, utješi i izliječi njihova uciviljena srca.

Treba nam suosjećanja

Biskup je pozvao nazočne da i oni s takvim raspoloženjem i osjećajima budu blizu roditeljima koji su se oprostili od svojih mladih kćeri rekavši da smo svi po sakramentu krštenja postali njihova duhovna rodbina. Završavajući homiliju, biskup Antun je

ustvrdio da su hodočasnici došli večeras u pleterničko svetišće, u rijetku instituciju u našem društvu koja se bavi našim suzama, pokušati razumjeti Božji govor suza zaželjevši da se nitko od njih ne osjeti napušten i pozvavši ih na molitvu da u Hrvatskoj i na političkoj i na drugim razinama bude ljudi koji će razumjeti suze, napose onih ljudi koji žive na slavonskim prostorima naše domovine, i koji će učiniti ono što je u njihovoj moći da tih suza bude što manje.

Blagdanu Gospe od suza prethodila je osmodnevna duhovna priprava koju je vodio misionar Daniel Čolo, karmelićanin.

PREDVEČERJE VELIKE GOSPE U KLOŠTRU KOD SLAVONSKOG Kobaša

Marija je uzor pozornosti za Božju riječ

Upredvečerje svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije, 14. kolovoza, u marijanskom svetištu Kloštar kod Slavonskog Kobaša biskup Antun Škvorčević predvodio je svečano euharistijsko slavlje s brojnim hodočasnici-ma iz posavskeg dijela Požeške biskupije i slavonsko-brodskog kraja.

Biskup je u pozdravu rekao hodočasnici-ma kako vjeruje da su s pravim raspoloženjem srca u Godini milosrđa došli u Marijin Kloštar u predvečerje svetkovine njezina uznesenja na nebo. Spomenuo je da joj večeras želimo zahvaliti za njezinu majčinsku blizinu i ljubav kojom nas prati na našem životnom putu, povjeriti joj sve ono što nas tišti, razne nevolje i terete života, bolesti i siromaštva. Podsjetio je da se tako u Kloštru činilo stoljećima - susretali su se ljudi ovoga kraja i Isusova Majka te se međusobno razumjeli i odavde odlazili olakšani i utješeni. Zaželio je da ovo slavlje bude iskaz našega posebnog štovanja i zahvalnosti Isusovoj Majci, molitva da naša domovina ne bude zaražena mrakom sebičnosti i zloče na različitim razinama društvenog života, nego da nositelji vlasti i druge odgovorne osobe u društvu ostvaruju ono što je za dobro svih građana.

Tko su blaženi?

Homiliju je biskup Antun započeo podsjećanjem na iskustvo zajedništva vjere bunjevačkih Hrvata, koje je doživio u Subotici predvodeći slavlje Dužijance u prijedopnevnim satima ovoga dana, istaknuvši kako osjeća koliko je i ovo marijansko hodočašće očitovanje jedinstvene duboke povezanosti hrvatskoga naroda u vjeri, koje se živi u domovini i na različitim stranama svijeta. Rekao je okupljenom mnoštvu da smo se večeras sabrali oko Isusove Majke da bismo s njom još jedanput pogledali Isusa Krista bistrinom vjere kojom razumijemo ono što nevjeri ostaje neuhvatljivo potaknuvši na molitvu za dar vjere onih koji sumnjaju te ostaju nemoćna duha jer vjera nije naš proizvod, nego dar Božji, čovjekova nutarnja pozornost, moć duha približiti se Bogu, oslušivati ga, razumjeti ga, postati njegovima najprije u srcu, a onda i životnim opredjeljenjem, ustvrdio je biskup. Još je dodao da nam večeras valja moliti s Marijom da bismo vjerom dublje prodrli u otajstvo onoga što je Bog za nas učinio u Isusu Kristu i kako bismo pogledom na Isusa Krista otkrili Božju istinu o nama. Govoreći o današnjem evanđeoskom ulomku u kojem susrećemo jednu ženu koja oduševljena Isusovim govorom izriče pohvalu njegovoj majci: »Blažena

utroba koja te nosila, i prsi koje su te dojile!« biskup je naglasio da je ona Isusa svela na tjelesni odnos s njegovom majkom, a da nam Isusov odgovor: »Blaženiji oni koji riječ Božju slušaju i čuvaju je«, pojašnjava pravu bit Marijinog odnosa prema njemu, a to je vjera. Naši rodbinski odnosi i naša krvna povezanost imaju svoje značenje, ali Isus nas je upozorio na ono što je mnogo važnije od toga, a to je mogućnost da mi po Božjoj riječi

postanemo rodbina Božja, rekao je biskup. Upitao je: »Što to danas u Hrvatskoj ulazi u naša srca, kakve i čije riječi nalaze prostora u nama, kome smo otvorili svoja srca i poklonili svoju pažnju i povjerenje?« Upozorio je na opasnost da Božja riječ u nama bude zaglušena i da u konačnici zaboravimo tko smo, što smo i čija smo zapravo rodbina. Marija je najveći uzor pozornosti za Božju riječ, rekao je biskup; ona ju je tako usvojila u srce da nije dopustila ničijoj drugoj riječi da bude važnija i snažnija od nje te je od nje i po njoj živjela. Takvim svojim stavom prema Božjoj riječi Marija je izazov i nama danas koji smo suočeni s mnoštvom ljudskih riječi koje smućuju, zavode i ponižavaju. Biskup je pozvao nazočne da se preispituju što govore i o čemu razgovaraju u svojim obiteljima, tko je glavni govornik kojega slušaju na radiju televiziji, kompjutoru i drugim sredstvima društvenog priopćavanja. Koliko vremena imaju za Božju riječ i koliko joj prostora otvaraju u osobnom i obiteljskom životu? Zamolio je Isusovu Majku da pomogne nazočnim hodočasnici-ma biti poput nje - pozorni za Božju Riječ kako bi od nje živjeli.

"Navijanje" za Isusa

Nadalje, biskup je spomenuo kako ljudi vole slušati o Marijinim ukazanjima na različitim stranama svijeta te istraživati njezine poruke. Podsjetio je da nas Marija uvijek poziva i potiče da svu svoju pozornost posvetimo Isusu Kristu i da slušamo njega, kako je poučila uzvanike na svadbi u Kani Galilejskoj. Pozvao je nazočne da se s ovog slavlja vrata kući od-

lučnijima u nakani živjeti onako kako ih Isus uči, po svojoj riječi, dodavši: »Ako se kao pojedinci i skupine potrudimo dobro razumijevati s Bogom, na što nas Marija potiče, bolje ćemo se razumijevati jedni s drugima na opće dobro svih građana naše domovine.« Rekao je još da nam Marija uznesenjem na nebo, kao prva pridružena pobjedi svog Sina nad smrću, poručuje da je Isusov put siguran, pobjednički put i poziva nas da se, ne polovično, nego cijelim svojim bićem opredijelimo za taj put. Biskup je potom spomenuo kako s navijačkim raspoloženjem pratimo neke važne sportske utakmice sa željom da naša momčad pobijedi, primjerice one na Olimpijskim igrama, kazavši da s još većim žarom na ovom hodočašću želimo »navijati« da u nama pobijedi Isus Krist i moć njegove ljubavi jače od smrti, kao što je pobijedila u Mariji, u tolikim svecima, kao i u tolikim ljudima koji su se tijekom prošlosti okupljali u ovom svetištu. Homiliju je biskup završio molitvom Isusovoj Majci moleći da pogleda naše osobe i zajedničke hrvatske nemoći i da pomogne kako bi Isus, pobjednik nad smrću, ušao u naše živote kako bismo i mi s njime bili pobjednici. Završavajući misno slavlje, biskup je izrazio uvjerenje da je Marija razumjela našu odanost i djetinju privrženost njezinoj majčinskoj ljubavi. Zahvalio je nazočnima na sudjelovanju u svetom slavlju. Kazao je kako se raduje svakom našem molitvenom susretu s Marijom, Isusovom majkom. Zamolio je za sve Marijin zagovor te je na sve nazočne, na obitelji i domovinu zazvao Božju blagoslov.

HODOČAŠĆE VJERNIKA IZ PODRAVSKOG DIJELA BISKUPIJE U VOĆIN

Uključiti se u Božji projekt o čovjeku

Fotografije: www.icv.hr

Na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije, 8. rujna u večernjim satima, biskup Antun Škvorčević u Voćinu je predvodio misno slavlje za hodočasnike iz Slavansko-podravskog arhidakonata. Nakon pozdrava upućenog Isusovoj Majci, biskup je pozdravio nazočne svećenike i hodočasnike rekavši da nam je Bog u Marijinu rođenju podario veliku nadu i da je Marija poslušala Božjoj pobjedi nad svim onim što je u nama ljudima nemoćno i smrtno te pozvao nazočne da joj večeras zahvale za to njezino majčinsko služenje.

Rođena na besmrtnost

Osvrnuvši se na Riječ Božju koja se naviješta na današnji blagdan, biskup je u homiliji naglasio kako nam ona govori o Isusovu rođenju, odnosno o Božjem naumu da po utjelovljenju svoga Sina Isusa Krista uđe u stanje naše ranjenosti i izliječi nas najmoćnijim lijekom - svojom ljubavlju. Ono što je značajno i veliko u Marijinu rođenju jest da je ona poslužila tom Božjem naumu i zato je - kako vjerujemo - već u svom začecu Isusovom zaslugom bila oslobođena ranjenosti zlom i osuđenosti na smrt. Radujemo se što je Marija u Isusovu rođenju i njegovoj smrti rođena na besmrtnost, i mi s njom. Ulomak iz knjige proroka Miheja, naviješten

u prvom čitanju, govori o tome kako prorok u vrijeme nemoći svoga naroda naviješta da će se roditi jedan vladar koji neće biti nemoćan kao drugi vladari, nego će biti najmoćniji i povesti svoj narod prema konačnoj sreći. Rekavši da se to proroštvo ostvarilo u Isusu Kristu, rođenom od Djevice Marije, biskup ga je primijenio na našu hrvatsku situaciju te je naglasio da je Bog svakom od nas dodijelio sasvim posebnu ulogu nositelja one Božje istine o čovjeku koja je objavljena u Isusu Kristu. Treba izaći na izbore jer bi bilo neodgovorno s naše strane, i protivno Božjem naumu, reći da nas izbori ne zanimaju i da nekom drugom prepustimo odluku o tome tko će biti nositelj organiziranog društva u Hrvatskoj, hoće li se u njoj donositi zakoni koji su u skladu s Božjim projektom o čovjeku ili oni koji razaraju čovjekovo dostojanstvo. Pozvao je nazočne da daju svoj glas onima koji vole Hrvatsku, koji su dokazali da mogu pokrenuti njezino gospodarstvo i zaustaviti proces njenoga sve većeg siromašenja upozorivši pritom da ono što se političkim djelovanjem može ostvariti seže samo do groba, a da se samo s Bogom i u skladu s njegovim naumom istinski gradi i preko groba, za vječnost. Bog koji je bogat milosrdem, koje je moć njegova Duha, ulazi u naše živote dublje od politike i u dubinama našega bića nas čisti i preobražava da budemo oslobođeni ropstva zlu i sebičnosti te i sami postanemo bogati milosrdem, praštanjem i ljubavlju, što stvara životna stanja u braku i obitelji koja ne može ostvariti materijalno bogatstvo.

Osjetljivi za bližnjeg

Kao primjer osobe koja je proživjela svoj život u skladu s Božjim naumom i koja je surađivala s Bogom, biskup je spomenuo Majku Tereziju. Rekao je da je ona svaki dan zahvaljivala Bogu što ju je pozvao u život i da je svaki dan nastojala učiniti nešto dobro

za Boga kroz ono što je činila za bližnjega. Mi obično od Boga tražimo, nastavio je biskup, da on stalno nešto čini za nas, a Majka Terezija je išla obrnutim putem tražeći i pitajući se što bi ona mogla učiniti za Boga. Rekao je da je Majka Terezija srcem osjetljivim za Boga bila osjetljiva i za čovjeka. U tom smislu biskup je pozvao nazočne da ne očekuju samo da moćnici nešto učine, nego da se potrudite i sami nešto učiniti jer nam primjer Majke Terezije jasno pokazuje kako onda, kad se uključe u Božji projekt s čovjekom, njegovi suradnici postanu i mali, obični ljudi koji mogu mnogo toga dobrog i velikoga učiniti.

»Kad smo bogati milosrdem i moćni praštanjem, onda nema te životne situacije u kojoj ne bismo mogli ostati u zajedništvu s drugim ljudima u obitelji i u društvu. Praštanjem postajemo veći od zla, a ljubavlju pobjeđujemo i samu smrt«, rekao je biskup uvjeravajući nazočne da u tom stanju duhovnoga bogatstva neće živjeti svoje materijalno siromaštvo u gorčini, nego u dostojanstvu. Jednako tako, kazao je, kad duhovna vrijednost milosrda i praštanja uđe u politiku, gospodarstvo i u ostala područja društvenog života, političari i drugi javni djelatnici prestat će se međusobno svadati i trovati naš duhovni okoliš nastupima zamućenima zloćom i međusobnim ocrnjivanjima. Umjesto da se bore jedni protiv drugih, biskup je nazočne pozvao da surađuju s Bogom, a onda jedni s drugima. Rekao je da nam sv. Pavao predstavlja Boga kao suradničko biće čiji je Sin »radi nas ljudi i radi našega spasenja« utjelovio i postao čovjekom, kako ispovijedamo u Vjerovanju. Pozvao je nazočne, kojeg god bili zanimanja, da se ispitaju i provjere u kojoj mjeri su Božji suradnici, osobito kao supružnici u braku koji su obdareni stvariteljskom snagom da mogu začeti novo ljudsko biće te je upozorio da je to u aktualnoj demografskoj situaciji našeg izumiranja ozbiljno pitanje. Država je dužna omogućiti materijalne uvjete da mladi ljudi mogu stupati u brak, ali nikakva materijalna poboljšavanja u tom smislu neće uroditi plodom ako se mi kao pojedinci i kao narod na razini vrijednosti ne opredijelimo za Božji projekt i naum o čovjeku kao suradničkom i kreativnom biću. Nakon što je pozvao suradnike da se otvore radanju novog života, biskup je podsjetio roditelje na njihovo pravo, zajamčeno u međunarodnim dokumentima, da svoju djecu odgajaju prema vlastitom sustavu vrijednosti i pozvao ih da ne propuste koristiti se tim pravom. Riječ utjehe i zahvalnosti uputio je starijim i bolesnim osobama potaknuvši ih da svoje patnje i trpljenja sjedine s Kristovim patnjama u vjeri da su one ugrađene u njegovu pobjedu nad zlom i smrću.

PREDVEČERJE BLAGDANA ROĐENJA MARIJINA NA GOSPINOM POLJU

Milosrđe je najveće Božje bogatstvo

Govoreći o blagdanu Marijina Rođenja, biskup Škvorčević naglasio je da Marija nije netko tko se slučajno rodio i da nas ta istina podsjeća na to da rođenje nijednog čovjeka nije slučajno, prolazno, sporedno, nego da je svaki od nas naum Božje ljubavi koja je u Isusovu križu ušla u našu nemoć i postala pobjednicom nad smrću.

Upredvečerje blagdana Rođenja Blažene Djevice Marije, 7. rujna, biskup Antun Škvorčević predvodio je misno slavlje na Gospinom polju ponad Bilog Briga u župi Vrbova. Biskupu i svim hodočasnici uputio je izraze dobrodošlice mjesni župnik i voditelj svetišta, Stjepan Bakarić. Pozdravljajući na početku slavlja nazočne svećenike, sestre redovnice i sve Marijine hodočasnike, biskup je izrazio radost što su se Marijini štovatelji ponovno okupili na Gospinom polju kako bi bili zajedno s Isusovom Majkom u predvečerje blagdana njezina rođenja. Ukazavši na ljepotu svjetlosti koja se vidjela na zalasku sunca, u daljnji iza brda, biskup je pozvao nazočne da u ovom slavlju po Marijinu uzoru i zagovoru otvore svoja srca svjetlosti i snazi Božje riječi.

Ljubav, nježnost i dobrota

Homiliju je biskup Antun započeo govoreći o snazi koja je prisutna na prostoru Gospinog polja na koje su se večeras hodočasnici okupili. Ponajprije, to je snaga višestoljetne posebne Marijine prisutnosti, njezine majčinske ljubavi, nježnosti i dobrote. Rekao je da je hrvatski čovjek tijekom teških, ali i slavni stoljeća svoje povijesti ovdje u vjeri prihvaćao ispruženu Marijinu ruku koja mu je donosila utjehu, nadu, ohrabrenje i ispunjenje. Druga snaga, nastavio je biskup, jesu ljudi koji su tijekom stoljeća dolazili na ovo mjesto duše ispunjene vjrom, odanošću, zahvalnošću i pobožnošću

prema Isusu i njegovoj Majci i ovdje drugovalj s njom povjeravajući joj svoju muku i teškoće, ali i svoje radosti. Rekao je kako se nalazimo na duhovno zgnusnutom prostoru na kojem svoju tugu, vapaje i nade združujemo s vapajima i nadama naših prethodnika povezujući tako prošlost i sadašnjost, čime se otvaramo budućnosti, a sve to po zagovoru Isusove Majke i u snazi pobjede njezina Sina Isusa Krista nad smrću.

Govoreći zatim o blagdanu Marijina Rođenja, naglasio je da Marija nije netko tko se slučajno rodio i da nas ta istina podsjeća na to da rođenje nijednog čovjeka nije slučajno, prolazno, sporedno, nego da je svaki od nas naum Božje ljubavi koja je u Isusovu križu ušla u našu nemoć i postala pobjednicom nad smrću te je dodao da je Marija poslužila Bogu u tom njegovu ostvarivanju. O tom Božjem naumu s nama progovorila nam je Riječ Božja koju smo navijestili. Apostol Pavao u ulomku iz poslanice Efežanima za Boga kaže da je on biće bogato milosrdem. Na istinu da je milosrđe najveće Božje bogatstvo želio nas je podsjetiti i papa Franjo kad je ovu godinu proglasio Godinom milosrda.

»Čime mi u Hrvatskoj danas želimo biti bogati?« upitao je biskup ustvrdivši kako je dužnost političara brinuti se da budemo materijalno bogati, ali tako da nas materijalno bogatstvo ne pokvari i prevrati te da sve svoje nade položimo u djela naših ruku jer, kako nas Riječ Božja i povijesno iskustvo uvjeravaju, takvo

bogatstvo nas ne može spasiti. Podsjetio je nazočne da Bog u utjelovljenju svoga Sina nije zahvatio u naše postojanje na materijalnoj i gospodarskoj razini, nego u dubine našeg bića do kojih nitko drugi ne može doprijeti nego jedino On, bogat milosrdem. Milosrđe je moć kojom Duh Božji prodire u dubinu našega srca i savjesti, ondje gdje smo ranjeni zlom, i iznutra nas čisti od toga zla i oslobađa od Zloga koji čovjeka želi upropastiti. Taj zahvat u naše postojanje, koje je Bog, bogat milosrdem, izvršio utjelovljenjem svoga Sina Isusa Krista, biskup je slikovito usporedio s operacijskim zahvatom, rezom kojim se odstranjuje bolesno tkivo kako bi se cijelo tijelo spasilo. Zbog toga smo došli večeras da po Marijinu zagovoru Bog bogat milosrdem i nas obogati - ne materijalno, nego duhovno - da nas istinom oslobodi zarobljenosti u našu sebičnost te da trajno živimo u želji da budemo milosrdni kao Otac, kako kaže geslo Godine milosrda. Ništa ne pomaže kad je čovjek materijalno moćan, a duhovno nemoćan jer - naglasio je biskup - nemoć duha sve ono materijalno oko nas lišava značenja koje mu je dao Bog. Rekao je da možemo bivati sve moćniji duhom ako iskreno želimo i nastojimo ostvarivati u nama projekt Božjeg prebogatog milosrda darovanog u Isusu Kristu.

Zahvalnost

Poruku evanđeoskog ulomka o susretu Marije i Elizabete, dviju žena koje su se uključile u ostvarivanje Božjeg djela, tom se Božjem djelu radovala i hvalile ga, biskup je aktualizirao govoreći o predizbornim aktivnostima u kojima pojedine stranke i pojedinci ističu svoja ljudska djela koja su učinili pozivajući birače da im zbog tih djela daju svoj glas. Glas treba dati onome tko zna bolje raditi za opće dobro, naglasio je biskup, pozvavši nazočne da, dok prosuđuju što ljudi u politici kratkoročno mogu učiniti za njih, ne previde ono što je Bog u Isusu Kristu za njih učinio dugoročno. Pozvao je hodočasnike da se večeras obnove u svijesti da nisu bilo tko, nego da su Božje djelo i da su Bogu važni jer je Isus Krist za njih umro. Pozvao ih je da poput Marije u svom hvalospjevu »Veliča« posvjedoče Bogu zahvalnost što po našoj malenosti i neznatnosti čini velika djela.

»Bože, hvala ti što si nam i na ovom hodočašću ponovio svoj naum s nama. Pomozi nam da i mi poput Marije razumijemo tvoje djelo i s njime surađujemo«, molio je biskup zaključivši na završetku homilije kako će naša odluka o suradnji u Božjem djelu za nas biti najbolja čestitka Mariji za njezin rođendan.

Nakon popričesne molitve uslijedila je služba svjetla s pohvalama Mariji, Majci milosrda.

BLAGDAN ROĐENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE U KUTJEVU

Suradivati s Bogom kao Marija

Na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije – Malu Gospu, 8. rujna u starodrevnom marijanskom svetištu u Kutjevju biskup Antun Škvorčević predvodio je hodočasničko euharistijsko slavlje. Na početku je pozdravio svećenike, vjernike kutjevačke župe i sve hodočasnike istaknuvši da se oni danas uključuju u povijesnu povorku onih koji su stoljećima dolazili u Kutjevo na blagdan Marijina rođenja da bi se u njihovim srcima ostvarilo ono što je Bog za njih naumio rođenjem svoga Sina, u čemu je na sasvim poseban način sudjelovala njegova majka Marija. Pozvao je nazočne neka zamole Boga da svojim milosrdem ude u njihova srca i oslobodi ih nutarnjih robovanja zlu i sebičnosti kako bi čista srca mogli povjeriti Isusovoj Majci svoje osobne, obiteljske i narodne nakane.

Rođenje po Božjem naumu

Biskup Antun je u homiliji najprije obrazložio da ima smisla slaviti Marijin rođendan, kao i rođendan svakoga od nas, i da je sasvim u redu da se mi ljudi sjetimo dana kad smo se pojavili na ovom svijetu jer je rođenje svakog čovjeka znak nade da će se po njemu u skladu s Božjim naumom ostvariti neko dobro u vlastitoj obitelji i šire u društvu. Naglasio je, međutim, da sve te naše nade završavaju smrću i da smo svjesni kako smo se rodili da bismo jednoga dana umrli. Reкао je da nas Riječ Božja današnje-

ga blagdani uči da, unatoč kratkoći našeg postojanja i naše ranjenosti negativnošću, zlom i grijehom, na ovaj svijet nismo došli slučajno, nego po Božjem naumu i da Bog nije ravnodušan na stanje naše ranjenosti na smrt jer je u svojoj vječnoj mudrosti i ljubavi smislio rođenje svoga Sina, Isusa Krista, te nam je u njegovoj muci, smrti i uskrsnuću objavio da mi nismo osuđeni na smrt i da naša sudbina nije prolaznost, nego dioničstvo u pobjedi njegove ljubavi nad smrću.

Govoreći zatim o Marijinoj ulozi u tom Božjem naumu, biskup je podsjetio da je ona još prije svog rođenja, u začecu, bila oslobođena grijeha onom moći i snagom koju je utjelovljeni Sin Božji unio u naše čovječstvo i da je ona prva ljudska osoba kojoj je darovan plod Isusova vazmenog otajstva - život vječni. Promatrajući Marijino rođenje i sve što se kasnije u njenom životu događalo, mi već sada vidimo ono što će se po Božjem naumu dogoditi sa svima nama koji smo po krštenju ugrađeni u otajstveno tijelo Kristovo, Crkvu, ustvrdio je biskup. Pozvao je nazočne da na današnji blagdan provjere koliko računaju s Božjim naumom u svojim životima i ispitaju kako stoji stvari s njihovim osobnim nadama, a kako s našim hrvatskim nadama.

Bog u javnom životu

Nadalje je rekao da su predstojeći parlamentarni izbori prigoda da svoje nade polože u ljude koji razumiju kako se upravlja državom, koji će donositi zakone u prilog ljudskog dostojanstva i zauzimati se za njegov materijalni napredak. Upozorio je, međutim, da će se, ako u našim ljudskim projektima ne bude mjesta za Božji naum, te nade izjaloviti onako kako su se izjalovile nade izraelskoga naroda u vrijeme proroka Miheja, kako nam svjedoči ulomak iz prvog čitanja. Na temelju gorkoga iskustva propalih ljudskih nada i projekata, prorok Mihej poziva svoj narod

da sve svoje nade položi u rođenje vladara koji će znati i moći voditi narod onako kako je Bog naumio. Podsjetivši da su kršćani u tom obećanom vladaru prepoznali Isusa Krista rođena od Marije, biskup je pozvao nazočne da nastoje izgrađivati život u sadašnjem hrvatskom trenutku dajući mu više prostora ne samo u svojim osobnim životima, nego i u javnom životu. Spomenuvši da u Hrvatskoj ima ljudi koji se boje Božje prisutnosti u javnom životu, njegovih zakona i njegove pobjede nad smrću, biskup je ustvrdio da je Božje milosrđe stvarnost koja je toliko potrebna i dužnosnicima javnog života kako se ona ne bi pretvorila u sebičnu igru pojedinaca i skupina koje stvaraju stanja sukoba i isključivosti, nego da budu moćni duhom praštanja kojim će ih nadvladati. Nastavio je razmišljati nad riječima sv. Pavla o Bogu koji je bogat milosrdem naglasivši da je milosrđe bogatstvo i moć Božjega Duha i da Bog nije moćan nečim materijalnim što posjeduje, nego je moćan ljubavlju, praštanjem i milosrdem. Potom je pozvao nazočne da to bogatstvo Božje nastoje zauzeti i unositi u osobni, obiteljski i javni život. Ako smo siromašni milosrdem i ljubavlju, ništa nas drugo ne može ispuniti, rekao je biskup te upozorio - ako ne dopustimo Bogu da u nama ostvari svoje svoj naum, i mi vjernici ostajemo nemoćni kao i svi drugi. Zamolio je Mariju, Isusovu Majku da nam na blagdan svoga rođenja pomogne oduševiti se Božjim naumom s nama, da u skladu s njime živimo i da onda naš život urodi plodovima mira, radosti u srcima, dostojanstva i u siromaštvu, da zbog materijalne oskudice ne budemo ogorčeni, ne ustajemo jedni protiv drugih te ne završimo u negativnosti.

Nastavljajući razmišljati nad riječima sv. Pavla, biskup je rekao kako nam on Boga prikazuje kao suradničko biće, koje osobito surađuje s onima koji ga vole, te je pozvao nazočne da se uključe u akciju koju im Bog nudi u Isusu Kristu jer »sreća nije imati nešto, nego biti netko« i ta se sreća može postići samo s Bogom. Potaknuo je nazočne da budu spremni surađivati s Bogom onako kako je surađivala Marija, osobito kao supružnici u otvorenosti za rađanje novog života.

»Marijo, Isusova Majko, pomozmi nam svojom brižnom majčinskom ljubavlju da uvijek ostanemo na Božjem putu. Moli za nas, za naše obitelji i za našu domovinu da u svakoj prigodi, osobito u predstojećim izborima za Sabor, znamo birati ono i one koji promiču vrijednosti života i koji u prvi plan stavljaju čovjekovo dostojanstvo, a ne vlastiti interes«, zaključio je biskup homiliju, zahvalivši Mariji za njezinu majčinsku ispruženu ruku i dobro srce.

Na svršetku slavlja nazočnima je čestitao blagdan Marijina Rođenja, a građanima Kutjevja Dan grada te na sve zazvao Božji blagoslov.

EKUMENSKI PATRIJARH BARTOLOMEJ POSJETIO JASENOVAC I PAKRAC

Gospodinova muka, smrt i uskrsnuće naša je zajednička baština

Odlukom Svetoga arhijerejskog sabora na zasjedanju u Beogradu, mjeseca svibnja ove godine, pozvani su poglavari pojedinih pravoslavnih mjesnih crkava, prvenstveno carigradski arhiepiskop i ekumenski patrijarh Bartolomej, da 10. rujna ove godine sudjeluju na spomenu sedamdeset i pete obljetnice početka djelovanja koncentracijskoga logora u Jasenovcu. Patrijarh Bartolomej 9. rujna je otvorio simpozij „Novomučenici: Poliperspektive II.“ u Srpskoj pravoslavnoj općoj gimnaziji „Katarina Kantakuzina Branković“ u Zagrebu, a na kojem su bili i predstavnici Katoličke Crkve u Hrvatskoj na čelu sa zagrebačkim pomoćnim biskupom Ivanom Šaškom.

Poštivanje žrtve

Navečer istoga dana zagrebačko-ljubljanski mitropolit Porfirije priredio je svečanu večeru za patrijarha Bartolomeja i srpskog patrijarha Irineja, a na kojoj su bili i predstavnici Katoličke Crkve na čelu sa zagrebačkim nadbiskupom Josipom Bozanićem i požeškim biskupom Antunom Škvorčevićem, izaslanici predsjednice RH i predsjednika Vlade, članova diplomatskoga zbora u Hrvatskoj, nekih kršćanskih zajednica u Hrvatskoj te novinara. Patrijarh Bartolomej darovao je svima uzvancima svoju medalju na kojoj je prikazan povijesni susret pape Pavla VI. s patrijarhom Ate-nagorom i susret patrijarha Bartolomeja s papom Franjom. Kardinalu Bozaniću patrijarh je uručio poseban prsni križ.

U subotu 10. rujna patrijarh Bartolomej, zajedno s patrijarhom Irinejom i episkopima Srpske pravoslavne Crkve, episkopima iz inozemstva, svećenicima, monasima i monahinjama te brojnim vjernicima, predvodio je svečanu liturgiju u crkvi sv. Jovana Krstitelja u Jasenovcu na spomen jasenovačkih mučenika. Na liturgiji je bio nazočan i biskup Škvorčević u pratnji ravnateljice Caritasa Gorana Lukića i jasenovačkog župnika Peje Oršolića. Patrijarh je održao govor u kojem je spomenuo značenje jasenovačkih mučenika za opću Pravoslavnu Crkvu te je potaknuo na njihovo pamćenje i poštivanje, kao i na

poštivanje svake druge žrtve bez obzira na narodnu, vjersku ili koju drugu pripadnost. Po završetku liturgije svi sudionici uputili su se na obilježne spomen-područje jasenovačkog logora te su ondje na logorskim humcima održali uobičajeni pravoslavni obred koji se obavlja na grobovima pokojnika.

Križ Sv. Ivana Vladimira

U Pakracu je patrijarh Irinej u prisutnosti patrijarha Bartolomeja i drugih uzvanika, među kojima je bio i biskup Škvorčević u pratnji pakračkog župnika Matije Jurakovića, predvodio posvetu obnovljenoga južnog krila episkopskog dvora i zatim s prozora održao govor okupljenom narodu ispred dvora. Na objedu u obnovljenom dvoru patrijarh Bartolomej uručio je biskupu Škvorčeviću poseban prsni križ.

Nakon objeda uslijedio je obred posvete replike križa sv. Ivana Vladimira, podignutog na brežuljku iznad sabornog hrama Presvete Trojice, koji je predvodio mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije koji je predstavio svetoga Kralja i njegov križ te je njegovu malu repliku u obliku biskupskoga prsnog križa darovao biskupu Škvorčeviću. Požeški je biskup zahvalio crnogorskom mitropolitu za pažnju koju mu je iskazao znakovitim darom te je u svom govoru kazao:

„Čast mi je u ovoj osobitoj prigodi, na dan posjete Njegove Svetosti, ekumenskog patrijarha g. Bartolomeja Jasenovcu i Pakracu zajedno s Njegovom Svetošću, patrijarhom srpskim, g. Irinejom, uputiti vam svoj osobni pozdrav i prenijeti osjećaje bratskoga poštovanja predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, mons. Želimira Puljića, zadarskog nadbiskupa. Na brijegu iznad sabornog hrama Presvete Trojice u Pakracu podignut je križ sv. Ivana Vladimira (997.-1016.) o tisućitoj obljetnici njegova mučeništva. I vladar i križ iz vremena dok Crkva još nije bila podijeljena znakoviti su i izazovni. Pop Dukljanin, za kojega neki smatraju da je bio barski nadbiskup, u svom Ljetopisu na latinskom jeziku jednom je rečenicom oslikao kraljev lik: 'Vladimir je (tako) živio sa svojom ženom Kosarom u potpunosti svetosti i čistoći, ljubeći

Boga i služeći mu i noću i danju, te je povjerenim mu narodom vladao u strahu Božjem i pravednosti.' Kraljeva bogobojaznost napose se očitovala u štovanju Isusova križa na čijoj je spasenjskoj snazi utemeljio svoj život. No, prijetvornost i pohlepa cara Vladislava upravo darivanjem zlatnog križa namila je prevariti ga da dođe u njegov dvor gdje će mu odrubiti glavu. Poruka je snažna: križ je za Vladimira bio put spasenja, svojom žrtvom pridružio se Isusovu križu, a za Vladislava sredstvo zlorabe za razapinjanje neudžne osobe radi postignuća vlastitih interesa, put gubitništva.

Zloupotreba križa

Vladimir i njegov križ ostali su u pamćenju i velikom poštovanju naroda te su čašćeni i slavljani kao znakovi Božje pobjede nad ljudskom prijetvornošću i zloćom. Križ okovan pozlaćenim metalomod davnine je čuvan u barskom kraju te je svake godine o Duhovima, na spomen kralja Vladimira, bio nošen u povorci pravoslavaca, katolika i muslimana na vrh planine Rumije, odakle se otvara veličanstven pogled na skadarsko jezero, crnogorske i sjeverno-albanske planine i primorje.

Postavljeni križ sv. Ivana Vladimira u Pakracu ne uzdiže nas na planinu Rumiju, nego u visine Božje ljubavi na kojima se otvaraju veličanstveni obzori nepovredivog dostojanstva svakog čovjeka za kojeg je umro Sin Očev postavši čovjekom. Križ nas na svoj način podsjeća na to kako je velik broj kršćana, katolika i pravoslavnih na ovim hrvatskim prostorima, u novijoj i daljoj prošlosti bio poput sv. Vladimira, dubokoga vjerničkog poštovanja prema Isusovu križu i njegovoj žrtvi ljubavi na temelju kojeg su živjeli uzajamno poštovanje. No, ovaj križ nas ujedno potiče na to da ne ostanemo ravnodušni pred činjenicom da su i na našim prostorima pojedinci i skupine zloupotrebljavali križ za vlastite interese kad su ubijali neudžne ljude, rušili svetinje, žalili žrtve samo svoga naroda, prešućivali žrtve drugog naroda i vjere, manipulirali brojem ubijenih. Želio bih se danas zajedno s vama obnoviti u čistoći vjere sv. Ivana Vladimira, pokloniti se križu Isusovu i ispovjediti da je Gospodinova muka, smrt i njegovo uskrsnuće naša najdragocijenija zajednička baština, da je križ jedina nada u koju trebamo položiti svoju sadašnjost i budućnost, postaviti ga za mjerilo naših međuljudskih odnosa te se praštanjem i pomirenjem uzdići iznad počinjenog zla te evandeoskim opredjeljenjem otvarati nove obzore života na ovim izranjenim prostorima. Uvjeren sam da će križ sv. Ivana Vladimira, podignut u Pakracu, biti trajan poticaj na takvo zajedničko životno čašćenje Isusova križa.

'Klanjamo ti se, Kriste i blagoslivljamo te jer si svojim svetim križem otkupio svijet', zaključio je biskup Škvorčević.

ODRŽANA MISA ZAHVALNICA ZA PROGLAŠENJE MAJKE TEREZIJE SVETOM

Cijeloga života svjedočila je Božansko milosrđe

Zahvalimo Bogu za njihovu svetost i molimo da nam njihova duhovna blizina i zagovor budu pomoć na našem osobnom i biskupijskom putu. Uključimo u molitvu i jučerašnji pohod ekumenskog patrijarha Bartolomeja Jasenovcu i Pakracu da urodi zauzetijim nastojanjem oko pomirenja, praštanja i zajedništva na našim prostorima.

putem te ga je, poput Isusa, stavila u središte svoje pozornosti i odlučila služiti mu u njegovu siromaštvu, bolesti i umiranju. Rekao je da je veličinu njezina služenja ocrtao papa Franjo u homiliji mise njezine kanonizacije te se poslužio njegovim riječima u prikazu njezina svetačkog lika.

Služenje čovjeku

»Majka Terezija je cijeloga svog života bila velikodušna djelateljica božanskoga milosrđa stavivši se svima na raspolaganje po prihvaćanju i obrani ljudskoga života, onog nerođenog te onog napuštenog i odbačenog. Zalagala se za obranu života neprestano navješćujući da je 'onaj koji još nije rođen najslabiji, najmanji i najbjeđniji'. Prignula se osobama koje su bile na kraju života, ostavljene da umru na uličnim rubovima prepoznajući dostojanstvo što im ga je Bog dao; učinila je da zemaljski moćnici čuju njezin glas, da priznaju svoje grijeh pred zločini- ma siromaštva koje su sami stvorili. Za nju je milosrđe bilo »sol« koja je davala tek svakom njezinom djelu, i 'svjetlost' koja je rasvijetlila tmine onih koji više nisu imali ni suza da oplaku svoje siromaštvo i svoju patnju.

Njezino poslanje u predgradima gradova i u životima onih koji su na rubu društva ostaje i nama danas svjedočanstvo koje govori da je Bog blizu najsiromašnijima od najsiromašnijih. Svim volonterima svijeta predajem danas ovaj uzorni lik žene i Bogu posvećene osobe: neka ona bude vaš uzor svetosti! Mislim da ćemo možda imati malu poteškoću nazivati je Sveta Terezija jer njezina nam je svetost toliko bliska, toliko nježna i plodonosna da ćemo joj i dalje govoriti 'Majka Terezija'. Neke nam ta neumorna djelatnica milosrđa pomogne da sve više shvaćamo kako je jedino mjerilo našega djelovanja besplatna ljubav, slobodna od svake ideologije i svake obveze i izlivena na sve bez obzira na jezik, kulturu, rasu ili religiju. Majka Terezija je voljela kazati: 'Možda ne govorim njihov jezik, ali mogu im se smiješiti'. Ponesimo u srcu njezin osmijeh i darujmo ga onima koje susrećemo na našem putu, osobito onima koji trpe. Tako ćemo otvoriti obzore radosti i nade tolikim ljudima koji su izgubili povjerenje i kojima je potrebno razumijevanje i nježnost.

Homiliju je biskup Antun završio s dvije želje. Prva je da nas Majka Terezija na našim životnim putovima prati svojim zagovorom kako bismo poput nje i mi razumjeli da najbolje služimo Bogu kad služimo čovjeku. Druga je želja da po njezinu pohodu voćinskom svetištu i kroz njezinu ugrađenost u našu marijansku duhovnost ostanemo trajno povezani s njom.

Na svršetku misnog slavlja biskup je na nazočne zazvao Božji blagoslov moleći da plemenitost sv. Majke Terezije, koju je crpila iz euharistije, bude ugrađena u našu hrvatsku domovinu.

Jednostavna i skromna

U homiliji je biskup Antun najprije zahvalio Gospodinu što nam je danas prostro tako bogat stol svoje Riječi i pokrenuo s nama razgovor koji uvijek ima blagoslovljen ishod. Rekao je da nas prvo čitanje iz Knjige izlaska podsjeća na Boga koji je sav okrenut čovjeku, što je vidljivo u činjenici da je pripadnike izabranoga židovskog naroda izveo iz egipatskoga ropstva u slobodu. Oni pak, umjesto da zajedno s Bogom imaju čovjeka u središtu svoje pozornosti, primijetio je biskup, okrenuli su se prema zlatnom teletu, idolu. Na Mojsijevo posredovanje i zagovaranje Bog se sažalio nad ranjenošću naroda zlom i negativnošću i oprostio mu u svom milosrđu. Upozorio je na Božju okrenutost čovjeku i u drugom čitanju u kojem apostol Pavao svom učeniku Timoteju priznaje da je zbog svojih grijeha bio izgubljen, ali ga je Isus Krist pomilovao i u svom milosrđu spasio, ne od nekog fizičkog ropstva, nego od nutarnje zarobljenosti njegove duha zlom i negativnošću. Naglasivši da je nit koja se proteže kroz Riječ Božju današnje nedjelje – a to je Božja usredotočenost na čovjeka – osobito vidljiva i snažna u evanđeoskom biseru, kako je nazvao 15. poglavlje Lukina evanđelja. Rekao je da nam je Isus u prispodobama o izgubljenom ovci, izgubljenom drahmi i o izgubljenom sinu posvjedočio da mi Bogu nismo bilo tko, nego njegovo najdraže stvorenje kojemu je on trajno okrenut.

Također, upozorio je na različita stanja izgubljenosti u kojima se nalazi suvremeni čovjek, osobito ona na razini moralnih opredjeljenja, pozivajući prisutne da ne budu ravnodušni ni na čiju izgubljenost, da nikada ne budu protiv onih koji su krenuli krivim putem, nego da u ljubavi i milosrđu traže izgubljene onako kako to čini Bog koji ne otpisuje grešnika ni u jednom trenutku, niti u jednoj situaciji njegova života, nego liječi grijeh kao njegovu duhovnu bolest. Biskup je ustvrdio da je sv. Majka Terezija, jednostavna i skromna Albanka, razumjela Božju usredotočenost na čovjeka i usudila se krenuti njegovim

U ZAPOLJU PROSLAVLJENA 50. OBLJETNICA ŽUPE

Pedeset godina služenja čovjeku

Fotografije: Općina Rešetari

Na svetkovinu Mučeništva sv. Ivana Krstitelja, župnog zaštitnika, 29. kolovoza biskup Antun Škvorčević pohodio je istoimenu župu Zapolje te u župnoj crkvi zajedno s fra Ilijom Vrdoljakom, provincijalnim ministrom Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, tridesetak svećenika, među kojima je bio i prvi župnik fra Branimir Kosec, te mnoštvom vjernika predvodio misno slavlje prigodom 50. obljetnice župe. Na početku je biskupa Antuna i sve nazočne pozdravio zapoljski župnik fra Josip Polet. Biskup je rekao da se raduje zbog svega onoga što je Bog kroz pedeset godina podario župi i što je ona kroz to vrijeme bila živi organizam Isusove prisutnosti među njima. Biskup je kazao kako želi svu dobrotu i žrtvu zapoljskih župnika i vjernika u ovom slavlju sjediniti s Isusovom žrtvom na križu te je zaželio da ova sveta misa bude čin duboke zahvalnosti Bogu.

Najdragocjenija stvarnost

U homiliji biskup je najprije rekao da je osnivanjem župe u Zapolju prije pedeset godina Crkva ovdje prostrla Božji stol kako bi ljudi koji tu žive mogli nahraniti ne samo svoje tijelo plodovima s rodnih zapoljskih njiva, nego i svoje vjerničko srce i dušu. To je Crkva činila, pojasnio je biskup, po svojim službenicima, kad je ljude hranila Božjom riječju, njegovom blizinom i ljubavlju.

Govoreći o župi, biskup je još protumačio kako je ona očitovanje i ostvarivanje Crkve u čijem je središtu živi uskrsli Krist prisutan među nama u snazi svoga Duha kojim nas uključuje u zajedništvo svoje pobjede nad smrću te je ustvrdio da je tako shvaćena župa najdragocjenija stvarnost u Hrvatskoj. Kazao je da župa u Zapolju nije osnovana radi Crkve jer ona nema svrhu u sebi samoj, nego zato da se po njezinu služenju ljudske gladne duše nasite i da njihova srca budu ispunjena Božjom blizinom i ljubavlju. Po svom župniku župa je ugrađena u zajedništvo mjesne Crkve, a po biskupu u zajedništvo opće Crkve jer je biskup

član zbora apostolskih nasljednika kojemu je na čelu rimski biskup, papa. Crkva je dinamičan koji pokreće uskrsli Krist te nas, trajno prisutan među nama, hrani svojom pobjedničkom ljubavlju i već nas ovdje na zemlji diže u konačnu stvarnost vječnog života u zajedništvu s Bogom. Taj se dinamizam Crkve najsavršenije ostvaruje u svetoj misi, kazao je biskup i potaknuo nazočne da još revnije nedjeljom sudjeluju na euharistijskom slavlju.

Božja logika

U nastavku homilije biskup je progovorio o Ivanu Krstitelju rekavši da je on platio glavom zbog toga što se umiješao u brak kralja Heroda i kraljice Herodijade, koja mu nije bila zakonita žena i koja je mislila da je svojim spletarenjem izvojevala konačnu pobjedu nad Ivanom kad je na pladnju dobila njegovu odrubljenu glavu. Dogodio se baš suprotno, ustvrdio je biskup, rekavši da je Ivan bio najjači upravo u trenutku svoga mučeništva. Primjer Ivana Krstitelja poučava nas da postoji granica koju je Bog postavio u čovjekovoj savjesti i koju on ne smije prijeći; jer kad je prijeđe, više ne zna tko je, postaje izgubljen na duhovnoj razini. Biskup je spomenuo da danas malo koga na javnoj razini zanima govor

o savjesti naglasivši da je ona tako važna za humano društvo te da joj pripada mjesto na najvažnijim govornicima. Savjest je naše duhovno osjetilo kroz koje nam Bog neprestano govori da trebamo činiti dobro, a zlo izbjegavati jer kad čovjek čini zlo, prelazi granicu svoje ljudskosti, izdaje samoga sebe i opredjeljuje se za besmisao. Podsjetio je da se u današnjem društvu mnogo govori o ljudskim pravima odvojenima od morala te se u ime prava nerijetko zastupaju protunaravni i pogubni stavovi po kojima čovjek gubi

svoje izvorno dostojanstvo utemeljeno u njegovoj dobro oblikovanoj savjesti. Spomenuo je da se danas u ime ljudskih prava iz određenih krugova mogu čuti stavovi koji razaraju brak i obitelj. Također, pozvao je nazočne da i oni poput Ivana Krstitelja čvrsto stanu na Božje granice i svima takvima posvjedoče kako ih ni pod koju cijenu ne žele prijeći. Jer, kazao je, povijesno nam iskustvo kazuje da se civilizacije koje ne poštuju savjest i moralna načela urušavaju u samima sebi. Dodao je da je pogubno brisati Božje granice u ljudskim savjestima te promicati lagodan i ugodan život ne pitajući se je li to pošteno i moralno ispravno. Pozvao je nazočne da se zajedno s Ivanom Krstiteljem razare i oduševе za Božje istine o nama ljudima i na taj način spriječe da ih zli i zlo zavedu da poput Herodijadine kćeri zaigraju ples u kojem se gubi dušu. Biskup je priznao da i sâm osjeća kako je to tvrd govor, ali je ustvrdio da nam valja duhovno odrasti i hraniti se čvrstom hranom Božje istine. U završnim mislima homilije biskup je istaknuo da mu je Ivan Krstitelj osobito drag u svojoj izjavi kako Isus treba rasti, a on se umanjivati. Ukazao je na Božju logiku po kojoj postajemo veliki onda kad smo maleni istaknuvši da je poniznost suspregnuti sebe pred drugim čovjekom, a osobito pred Bogom.

Ivan Krstitelj nas poučava da je mjera našega rasta Božji Sin Isus Krist, koji je postao čovjekom kako bi u nama omogućio rast Božjeg života. Pozvao je nazočne da se, poslušni pozivu sv. Ivana Pavla II., utemeljitelja naše biskupije, ne boje otvoriti vrata svoga života Isusu Kristu jer će samo tako moći izrasti u veliki pojedince i u veliki narod. Kao primjer velikog čovjeka predstavio je bl. Alojzija Stepinca i bl. Majku Tereziju, koja će za nekoliko dana biti proglašena svetom. Zaključio je rekavši kako će biti divno ako Hrvatska po zapoljskim vjernicima učini nove korake u svom rastu.

»Sveti Ivane Krstitelju, zaštitniče zapoljske župe, moli za nas i pomozimo nam da poput tebe stojimo na granicama Božjim i izrastemo do tvoje veličine«, zaključio je biskup.

PROSLAVA BLAGDANA SV. KLARE U SAMOSTANU POŽEŠKIH KLARISA

Na putu Isusova siromaštva

Biskup Antun Škvorčević pohodio je 11. kolovoza samostan sv. Klare u Požezi i u samostanskoj crkvi predvodio misno slavlje na blagdan sv. Klare tijekom kojega je sestra Marija Marina od Božjega osmjeha (Marina Božić) položila svečane zavjete. Na početku svete mise biskup je rekao da već više od sedam i pol stoljeća traje Klarino posvemašnje opredjeljenje za Isusa Krista i njegov put siromaštva i križa u onim ženama koje žive po njezinu samostanskom pravilu te je izrazio radost što im se danas svojim vječnim zavjetima pridružuje i s. Marija Marina.

Biskup je u homiliji ustvrdio kako se sestra Marija Marina svojim zavjetom siromaštva, poslušnosti i čistoće u zajednici sestara klarisa svrstala među one hrvatske mlade

ljude koji znaju što hoće sa svojim životom, znaju za što se opredjeljuju i zašto tom opredjeljenju žele ostati vjerni do smrti. Ustvrdio je da je radi toga ovo što se danas događa u požeškom samostanu sestara klarisa uistinu velik događaj. Istaknuo je da smo svjedoci kako je u posljednje vrijeme u Hrvatskoj sve manje ljudi čvrstih opredjeljenja, kako tražimo da nam u životu bude što lakše i ugodnije i na neki način svatko sebi stvara sliku o čovjeku i po svom modelu pokušava ostvariti smisao svoga postojanja. Na taj način mnogi ljudi žive plitko, na površini koja ih ostavlja praznima. Ustvrdio je da je slično bilo i u doba sv. Franje i sv. Klare. I onda su ljudi sebi oblikovali modele po kojima će ostvarivati čovjeka. Sâm Franjo počeo je svoj život kao trgovac, vitez, ubrzo uvidjevši da to ne ispunjava njegovo

srce i ne usrećuje ga. Odlučio je pobjeći iz tog svijeta, zaustavio se pred samim sobom, osluškivao dubinu svoga srca i spoznao da ga Bog nije stvorio tek za nešto sitno, malo i usputno, nego za nešto veliko, za sve. Govoreći o putu Isusova siromaštva, biskup Antun ustvrdio je da je ono stanje u kojem se čovjek odriče vlastitih sigurnosti i posvema oslanja na Boga. Dragovoljno prihvaćeno siromaštvo, patnja i trpljenje put je kojim čovjek može najviše postići jer u patnji čovjek ostvaruje ljubav koja je uvijek napuštanje samoga sebe, polaganje sebe za drugoga da bi istinski pronašao samoga sebe. Isusova formula za sreću glasi: »Napusti sebe! Ostavi sebe!« Tako pobjeđujemo individualizam koji nas zatvara u nas same i sebičnost koja nas onemogućuje da bismo mogli živjeti za drugoga.

Kazao je da je s. Marija Marina pronašla svoj put, zahvalio joj za njezin odvažni korak posvemašnjeg sebedarja Bogu i kazao nazočnima da se u hrvatskom društvu ne srame Isusa Krista i života po njegovu modelu.

SPOMEN 25. GODIŠNJICE UBOJSTVA CIVILA U ČETEKOVCU, ČOJUGU I BALINCIMA

Žrtva koja je osigurala hrvatsku budućnost

Na 25. obljetnicu ubojstva 24 civilne žrtve iz Četekovca, Čojluga i Balinaca, u nedjelju 4. rujna biskup Antun Škvorčević pohodio je Mikleuš te u tamošnjoj crkvi sv. Terezije Avilske predvodio misno slavlje. Na početku misnoga slavlja biskup je pozdravio okupljene vjernike, nazočne nositelje javne vlasti, a osobito rodbinu onih koji su na današnji dan prije 25 godina stradali od teške ruke ljudi mračnog srca i savjesti.

Homiliju je biskup Antun započeo pitanjem što mi, okupljeni u crkvi, možemo učiniti za 24 osobe ubijene na današnji dan prije 25 godina i za još 15 poginulih ljudi iz Mikleuša tijekom Domovinskog rata. Ustvrdio je da je smrt čovjekova najteža zarobljenost u beživotnoj tamnici i da onome tko se u njoj nalazi treba pomoći kako bi se iz nje oslobodio. Primjer kako se to može ostvariti biskup je pronašao u ulomku Pavlove poslanice Filemonu, koji je naviješten u drugom čitanju. Kao što je Pavao odbjeglog roba Onezima, koji se na njegovu riječ obratio i postao kršćanin, vratio njegovu gospodaru, a Pavlovu prijatelju kršćaninu Filemonu ne više kao rob, nego kao slobodan i kao brat, tako i mi danas možemo osloboditi naše poginule od zarobljenosti zlom i smrću povjeravajući ih u ovom slavlju Isusovoj pobjedi nad smrću, njegovoj ljubavi jačoj od zla koje im je naneseno te ih tako oslobodene i očišćene u dostojanstvu žrtve vratiti njihovoj rodbini i svima nama. Pozvao je nazočne da se na Isusovu riječ

hrabro uključe u Božju strategiju posvemašnjeg predanja Bogu po sjedinjenosti s Isusom Kristom i življenju za druge kako bi sve ono što svakodnevno rađe u svojim obiteljima, školama, gospodarstvu i politici bilo sastavnim dijelom Božjeg projekta o uspjelom čovjeku, pobjedniku nad smrću.

Kao primjer osobe koja se uključila u Božji projekt o čovjeku na Isusov način i po njemu oblikovala cijeli svoj život, biskup je naveo Majku Tereziju iz Kalkute koju je u trenutku ovoga slavlja papa Franjo u Rimu proglasio svetom. Rekao je da je ona povjerovala Isusovim riječima naviještenim u današnjem evandeoskom ulomku i zbog njega se odrekla svega da bi posvema bila za drugoga, za siromašne, bolesne i napuštene. Neka nas naši poginuli, za koje vjerujemo da ih je zagrlila Božja ljubav, pouče danas da zaista pokušamo oblikovati svoje živote po Božjem projektu i da kroz ugrađenost njihove i naše žrtve u našu sadašnju Hrvatskoj osiguramo najbolju budućnost, rekao je biskup.

U VIROVITICI PROSLAVLJEN BLAGDAN SV. ROKA

Hrvatska i Božje milosrđe

Na svetkovinu sv. Roka, zaštitnika istoimene virovitičke župe i grada Virovitice, 16. kolovoza biskup Antun Škvorčević predvodio je svečano euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Roka u Virovitici. Na početku je župnik Rozo Brkić uputio nazočnima izraze dobrodošlice. Biskup je zahvalio za pozdrav i posvjedočio radost zbog ponovnog susreta s vjernicima grada Virovitice, a još više jer u ovom slavlju zajedno s njima susreće živoga, uskrslog Krista te ulazi u Božji svijet u kojem je sv. Rok živio i postao pobjednikom nad zlom i smrću.

Na početku homilije biskup je posvjedočio kako je ovih dana u susretima s hodočasnici osjetio da vjernička duša hrvatskoga čovjeka čezne za boljim životom. Istaknuo je da postoje različiti putovi kojima ljudi nastoje postići taj cilj podsjetivši da u Virovitici ima onih koji to uspješno nastoje činiti kroz povlačenje financijskih sredstava iz fondova

EU i njihovo investiranje u domaće gospodarstvo. Ustvrdio je da gospodarski napredak služi dostojanstvu ljudskoga života, ali s druge strane on ne može zadovoljiti sve ono za čim čezne ljudsko srce: za puninom, pravdom, istinom, ljubavlju, smislom. Spomenute gospodarske vrijednosti su kratkoročne, traju do groba, a mi čeznemo za vječnošću. Primjer sv. Roka svjedoči da postoje putovi koji nas mogu dovesti do Božjega svijeta i u tom svijetu pronaći milosne izvore na kojima naša jedinstvena i neponovljiva osoba susreće puninu i smisao. Svesti život na izvanjsko, oko čega se trude različiti politički i gospodarski modeli, a zanemariti dublju, duhovnu razinu našeg bića, bila bi nepravda prema čovjeku. Ustvrdio je kako je on duhovno biće čije je središte savjest, put koji vodi k Bogu.

Istaknuo je također da Bog nama, slabim i ranjenim ljudima, pristupa svojim

milosrdem, praštanjem, dobrotom i ljubavlju te i nas poziva da ga nasljedujemo djelima milosrđa kao što je to činio starozavjetni pravednik Tobit, o kojem je riječ u ulomku današnjega prvog čitanja iz Knjige Tobijine. Potaknuo je nazočne da se u ovoj Godini milosrđa zaustave pred navedenim teškim i mučnim pitanjima našega postojanja i obnove u vjeri kako je Božje milosrđe veće od zla, moćnije od diktata zla i Zloga. Pozvao ih je da kroz molitvu, slušanje Božje riječi, napose kroz svetu ispovijed, liječe svoju nemoć i ranjenost zlom. Ukazao je na to da Hrvatska neće postati bolja kada korumpirani ljudi dospiju u zatvor, nego kada u njoj bude više otvorenosti za Božje milosrđe i više našeg milosrđa jednih prema drugima. To je Božji put društvenoga ozdravljenja, kazao je biskup i zamolio Gospodina Isusa da i nama, kao sv. Roku, pomogne rasti duhom i postati velikima te da se nikad ne odrekemo toga puta. Misno slavlje završilo je zavjetnom procesijom središtem s likom sv. Roka.

MISA U POŽEGI ZA PREMINULOG ORGULJAŠA ANĐELKA KLOBUČARA

Ugradio sebe u život Požeške biskupije

U požeškoj crkvi sv. Lovre, uz sudjelovanje vjeroučitelja Požeške biskupije i desetak svećenika, 3. je rujna biskup Antun Škvorčević predvodio svetu misu za nedavno preminuloga akademika Anđelka Klobučara, dugogodišnjeg orguljaša Zagrebačke katedrale i skladatelja brojnih djela sakralne glazbe. Biskup je u uvodu spomenuo kako je njegova osobna povezanost s Anđelkom Klobučarom iz davnijeg doba bila razlogom što je preminuli glazbenik za utemeljenje Požeške biskupije i ređenje njezina prvog biskupa 1997. želio uglazbiti geslo „Krist danas i uvijek, Aleluja!“ koje se danas pjeva u svim župama ove mjesne Crkve nakon evanđelja i u drugim prigodama. Pored toga, skladao je prošireno geslo, motet „Isus Krist, jučer i danas, isti je i uvijek“ i posvetio ga požeškom biskupu, a nakon što je papa Ivan Pavao II., utemeljitelj Požeške biskupije, potvrdio sv. Lovru za njezina zaštitnika, uglazbio je nekoliko popijevki njemu u čast, a koje se rado pjevaju u Požezi i šire.

Dodao je kako je Klobučar i na drugi način pratio život mlade Biskupije, među ostalim i sudjelovanjem u određivanju dispozicije novih orgulja požeške Katedrale prije deset godina, koje su u izradi njemačkog graditelja orgulja Wolfganga Eisenbartha jedan od naših veoma vrijednih instrumenata.

Biskup je podsjetio kako je Klobučar, kad ga je on kao tajnik Odbora za proslavu 900. obljetnice Zagrebačke biskupije i prvog dolaska pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku 1994. godine zamolio da sklada novu misu za zbor i puk u duhu liturgijskih smjernica II. vatikanskog sabora, očitovao veliku spremnost te je u novo glazbeno djelo utkao dijelove koralne „Anđeoske mise“. Pokazalo se da bi za puk bilo lakše ponavljati unutar zborne mise određenu frazu na jednostavan napjev koji bi najprije zapjevao solist, a svi za njim ponovili. Klobučar je prihvatio sugestiju biskupa Škvorčevića te je za drugi dolazak pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku stvorio novo djelo koje se rado pjeva na svečanim slavljinama

Požeške biskupije. Među ostalim, izvedeno je i na nedavnoj hodočasničkoj misi u Voćinu i Pleternici. Tako je Anđelko Klobučar ugradio sebe u vjeru, nadu i ljubav Božjeg naroda Požeške biskupije, zaključio je biskup, potaknuvši vjernike da mu za to trajno iskazuju zahvalnost i uključuju u molitvu.

EMMANUEL ABBO, BISKUP KAMERUNSKJE BISKUPIJE N'GAOUNDERE

Požešku biskupiju posjetio kamerunski biskup Emmanuel Abbo

Razgovarala: Ljiljana Marić

Na poziv požeškoga biskupa Antuna Škvorčevića 19. kolovoza u četverodnevni posjet Požeškoj biskupiji stigao je Emmanuel Abbo, novi biskup Biskupije N'gaoundéré u Kamerunu, jedan od najmlađih biskupa Katoličke Crkve. Od svoga utemeljenja Požeška biskupija je povezana s tom kamerunskom biskupijom preko svog svećenika Karla Prpića, koji je 27 godina ondje djelovao kao misionar, a ovoga ljeta se vratio u svoju matičnu biskupiju. Prethodni biskup ove biskupije, Joseph Djida, bio je u posjetu Požegi prije petnaestak godina te je biskup Emmanuel došao obnoviti i učvrstiti tu povezanost.

U društvu svoga domaćina biskup Emmanuel upoznao se s bogatom povijesnom i kulturnom baštinom Požege i Požeške biskupije te s biskupijskim pastoralnim projektima. Posjetio je središnje ustanove ove mjesne Crkve, pojedine župe u okolici Požege, među ostalim i župu Nova Kapela gdje je rođen misionar Prpić, a u nedjelju, 21. kolovoza, sudjelovao je i na hodočašću u Voćinu. Gost iz Kameruna zahvalio je biskupu Antunu za sve što je Požeška biskupija tijekom svoga devetnaestogodišnjeg

postojanja učinila za Biskupiju N'gaoundere, za izgradnju crkve sv. Josipa u Bamyangi, za školovanje bogoslova, pomaganje svećenika i drugo. Dvojica biskupa razgovarali su o daljnjoj suradnji dviju mjesnih Crkava u duhu katoličke univerzalnosti. U pratnji biskupa Antuna i misionara Prpića biskup Emmanuel posjetio je i Zagreb.

Posjet Požeškoj biskupiji 47-godišnjeg biskupa Emmanuela Abbo (koji je ovog proljeća zaređen za biskupa kamerunske biskupije N'gaoundere) iskoristili smo za razgovor za »Zajedništvo«.

** Preuzvišeni Oče biskupe, možete li ukratko predstaviti svoju biskupiju?*

– Biskupija N'gaoundere, koja se nalazi u središnjem dijelu Kameruna, utemeljena je 1982. godine. Teritorijem je nešto veća od cijele Hrvatske, a na njenom području živi milijun stanovnika, od čega je 5 posto katolika dok većinu čine muslimani kojih je 80 posto. Zbog toga nemamo problema, imamo miran suživot; imamo čak muslimanskih obitelji čija su djeca katolici, a također i svećenika iz muslimanskih obitelji. Više je problema je s kršćanskim ili polukršćanskim sektama. Na području biskupije 27 je župa, odnosno misijskih postaja, od kojih svaka ima po desetak sela koja su razbacana u savani. Relativno smo mlada biskupija i što se tiče svećenika te ostalog osoblja. Najstariji domaći svećenik ima 55 godina. Domaći svećenici i redovnici preuzimaju sve više obaveza u biskupiji, a misionara gotovo da više nema.

** Imate li dovoljno vlastitih duhovnih zvanja?*

– To nam je najhitnija potreba. Imamo svećenika koji moraju putovati stotinama kilometara da bi mogli doći povremeno vjernicima svoje župe. Domaća zvanja pitanje su preživljavanja naših katoličkih zajednica. Za sada imamo 28 domaćih svećenika, 21 bogoslova i 12 sjemeništaraca.

** Koji su još pastoralni prioriteta u biskupiji?*

– Permanentni odgoj i trajna formacija već zaređenih svećenika kako bi mogli odgovoriti zahtjevima koji se stavljaju svakodnevno pred njih. Isto tako trajna formacija katehista laika koji često zamjenjuju svećenike u onim službama i

poslovima koje mogu i smiju obavljati. Vrlo je važan i socijalni pastoral, posebno na odgojnom i zdravstvenom planu. Imamo 20-ak osnovnih i tri srednje škole te nekoliko dispanzera i klinika. Moramo biti otvoreni potrebama siromaha, bolesnih i ostalih. Nažalost, osoblje koje imamo ne može pokriti ogromne potrebe u biskupiji i zato je jedan od glavnih razloga posjeta Požeškoj biskupiji, Hrvatskoj i nekim drugim zemljama potraga za novim partnerima, bilo u zvanjima bilo na drugi način jer mislim da vrijeme misionara još uvijek nije prošlo. Bio bih presretan kada bi Požeška biskupija mogla odvojiti jednog svećenika koji bi bio spreman nastaviti ono što je radio misionar, vaš svećenik Karlo Prpić. Nakon njegova odlaska ostala je određena praznina. On je bio posebno angažiran na odgoju novih duhovnih zvanja.

** Koje su perspektive Katoličke Crkve u Kamerunu?*

– Broj katolika stalno raste i u našoj biskupiji i u cijeloj zemlji. U biskupiji godišnje imamo povećanje za 700 do 800 vjernika tako da je trenutno oko 45.000 katolika dok je u Kamerunu 6 milijuna katolika od 21 milijun stanovnika. Puno se govori o drugoj evangelizaciji. Smatram da je potrebno i katolicima, a posebno u mojoj biskupiji, osigurati trajno praćenje svih onih koji su kršteni i krizmani kako bi se dovoljno duboko ukorijenili u život župe jer na taj način neće moći postati lak plijen kojekakvih sekti.

** Kakvi su odnosi između Crkve i države?*

– Odnosi su relativno dobri i prijateljski. Crkva nije uznemiravana, ali nije ni potpuno mognuta na poseban način. Slobodni smo u prakticiranju vjere i osnivanju institucija, posebno na odgojnom i zdravstvenom planu. Trzavice se javljaju ako Vlada želi donijeti zakone koji nisu u skladu s katoličkim naukom. Prije više godina Vlada je bila spremna donijeti zakon o legalizaciji abortusa. Biskupi su bili ustrajni da se to ne dogodi i uspjeli su u tome. Pokušavamo odgojiti naciju na kršćanskim temeljima i nije to svima u Vladi drago. Glavna savjest nacije su katolici, odnosno naša biskupska konferencija i svećenici.

** I za kraj, kakvi su vaši dojmovi o Požegi?*

– Osjetio sam bogatstvo vjerske, ali i kulturne tradicije. Zahvalan sam biskupu i ljudima koje sam susretao za boravak ovdje kao i za 27 godina provedenih u misijama svećenika Karla Prpića. Htio bih se da se nastavi suradnja između naših dviju biskupija, a posebno bih volio kada bi se netko odlučio za misije, ne samo posvećene osobe nego i laičke koje bi mogle pomoći na zdravstvenom ili obrazovnom planu.

VJEROUČITELJSKI DAN U POŽEGI

Vjeroučitelji – svjedoci Božje riječi

Neposredno pred početak nove školske godine, 3. rujna, u Požegi je održan susret vjeroučitelja Požeške biskupije te je ujedno podijeljeno 33 privremenih i 5 trajnih mandata. Nakon kratkoga duhovnog programa u crkvi sv. Lovre slijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio biskup Antun Škvorčević u koncelebraciji s predstojnikom Katehetskog ureda Robertom Mokrim i desetak drugih svećenika.

Pozdravljajući sve nazočne, biskup je rekao da se ovim susretom želimo podsjetiti kako vjeroučitelji nisu neki pojedinci ili privatnici koji trebaju nešto napraviti, već da pripadaju zajedništvu Crkve kojem je glava Isus Krist koji je službu naučavanja povjerio svojim apostolima, apostoli je pak predali svojim nasljednicima biskupima, a oni je ostvaruju u suradnji s prezbiterima i vjeroučiteljima laicima te s drugim članovima Božjeg naroda. Podsjetio je da Crkva danas slavi spomendan sv. Grgura Velikog, pape i crkvenog naučitelja koji je, nakon što je napustio osamu svoga benediktinskog samostana i bio izabran za papu, učinio mnogo za Crkvu zbog čega je završio biti nazvan velikim. Naglasio je da nas sveti Papa svojim primjerom potiče da službenici Crkve, među njima i vjeroučitelji, ne budu propovjednici o Božjoj riječi, nego da ju životom svjedoče te da za to danas želimo moliti. Pored toga, pozvao je nazočne da u ovoj svetoj misi iskažu molitvenu zahvalnost Bogu za nedavno preminulog maestra Andelka Klobučara koji se na poseban način ugradio u početke Požeške biskupije.

Spremnost na trpljenje

Biskup Antun je u homiliji istaknuo kako ga je nedavno obradovalo pismo jednog profesora teologije u kojem hvali svog bivšeg studenta, a sada vjeroučitelja naše Biskupije, zbog njegove učenosti predlažući da bude upućen na postdiplomski studij. Istaknuo je da mu ulomak iz Poslanice sv. Pavla Korinćanima, naviješten u ovom slavlju, pomaže šire razmišljati o navedenom pitanju. Naime, neki kršćani u Korintu bili su oduševljeni vrlo učenim i lije-

pim Apolonovim nastupom, a drugi Pavlovim te su se zbog toga međusobno podijelili. Pavao ih upozorava da se ne opredjeljuju ni za njega, ni za Apolona, ni za Petra, nego jedino za Isusa Krista. Biskup je spomenuo kako nas Pavlov poticaj podsjeća na to da nije dobar vjeroučitelj onaj koji se odlikuje samo učenošću koja je, naravno, po sebi dobra i poželjna, nego po svojoj opredijeljenosti za Isusa Krista i nastojanju da djecu i mlade uvede u zajedništvo njegova života. Pored toga, nastavio je biskup, navedeni Pavlov stav svjedoči kako u središtu vjeroučiteljeva života, poslanja i naviještanja ne smije biti on sâm, nego Isus Krist jer je u njegovoj muc, smrti i uskrnuću ostvaren Božji naum s nama. Upozorio je na to kako prvenstvo i jedincatost Isusa Krista u vjeroučiteljevu djelovanju sprječava da se u školskom sustavu čovjek nadima čovjeku, kao u Korintu Apolonu Pavlu, Pavao Apolonu, i na koncu završi u međusobnim podjelama. Biskup je zatim progovorio vjeroučiteljima o mandatu koji primaju istaknuvši da im time Crkva iskazuje povjerenje i očituje prikladnost da drugima svjedoče Krista koji je svojom mukom i smrću pobijedio smrt. Istaknuo je da vjeroučitelji trebaju stoga primiti mandat sa spremnošću da poput apostola trpe s Kristom i za Krista jer su po sv. Pavlu žrtva i trpljenje oznake koje prate apostolsko poslanje njegovih učenika i jamče njihovu proslavu s Učiteljem. Kazao je da oni, vjerni Isusu Kristu, postaju „Prizorištem (kazalištem) anđelima i ljudima“, izloženi nedobrona-

mjernim pogledima i sudovima, porugama, gaženju i progonima, ali da time postaju sjeđinjeni sa svojim Učiteljem u njegovim patnjama da bi u konačnici s njime pobijedili.

Božji stražari

Nadalje, biskup je upozorio na opasnost da iz obzira prema onima koji nas negativno prosuđuju počnemo podilaziti ljudima i prestanemo im naviještati rassetog Krista. Spomenuo je kako sv. Grgur Veliki u svojoj homiliji o proroku Ezekielu, koja se nalazi u službi čitanja Časoslova njegova spomendana, kaže da Bog onoga koga šalje navješćivati njegovu riječ postavlja stražarom nad narodom. Dodao je da plašljivac, slabić i kukavica ne može biti stražar. Primijenivši prorokov simbolični govor na vjeroučitelje, biskup je istaknuo da su oni po svojoj službi pozvani biti Božjim stražarima, napose nad djecom i mladim ljudima kako u njih ne bi ušlo zlo koje ih razara i oduzima im dostojanstvo, ali da tu stražarsku službu trebaju vršiti s Božjom nježnošću i u povezanosti s biskupom i svećenicima jer se u suprotnom izlažu „uzaludnom trčanju“. Biskup je još rekao kako mu je veoma drag završetak današnjega prvog čitanja, ulomak iz Pavlove Poslanice Korinćanima, u kojemu ih Apostol uvjerava kako uz mnoštvo učitelja ostaje on otac koji ih je evanđeljem rodio te je naglasio vjeroučiteljima da su oni svjedočanstvom svog života pozvani pomagati djeci i mladima da se rađaju na život u Isusu Kristu. Osvrćući se na naviješteni evanđeoski ulomak u kojem Isus za sebe kaže da je on gospodar subote, biskup je istaknuo da kao što subota nema svrhu u samoj sebi, nego u tome da ljude približi Božjem stvarateljskom djelu i njegovoj povijesti spasenja, tako Crkva i vjeroučiteljsko poslanje nemaju smisao u njima samima, već u tome da služe Isusu Kristu ulaskom u živote ljudi i da budu snaga njihove preobrazbe za život vječni. Biskup je priznao da je ono što govori i njemu samom tvrd govor dodajući da se oni koji nisu spremni prihvatiti taj evanđeoski mentalitet ne mogu zvati Isusovim navjestiteljima. Vjeroučiteljski govor o Bogu bez njihova govora Bogu - kako je voljela reći sv. Terezija Avilska - bio bi neuspješan. Govoriti Bogu znači moliti, pojasnio je biskup i poželio da vjeroučitelji, dok suvremeni ljudi grcaju u svakodnevnom nemoćima, pružaju svjedočanstvo Isusove moći i njegove pobjede nad smrću. Omogućimo Isusu da na početku ove školske godine bude što prisutniji u nama, bude naša snaga, istina, svjetlo, naša radost i pobjeda, poručio je biskup.

Na svršetku misnog slavlja biskup je vjeroučiteljima uručio privremene i trajne mandate. Podsjetio ih je potom na Pavlovu riječ Korinćanima o evanđeoskom očinstvu te im rekao da trebaju druge dobro poučavati u vjeri, ali još više biti svojim učenicima očevi i majke koji im pomažu da se preporode u Kristu.

SUSRET FORMACIJE DJELATNIKA KATOLIČKIH ŠKOLA POŽEŠKE BISKUPIJE

Cilj katoličke škole nije dobra ocjena, nego dobar čovjek

Redoviti susret formacije svih djelatnika katoličkih škola u Požeškoj biskupiji održao se 3. rujna u Dvorani bl. Alojzija Stepinca. Okupljene djelatnike četiriju katoličkih škola naše Biskupije najprije je pozdravio Predstojnik ureda za katoličke škole, Ivica Žuljević. Stručne suradnice, Ana Matković, psihologinja u Katoličkoj osnovnoj školi u Požegi, Maja Ivanković, psihologinja u katoličkim školama u Virovitici te Draženka Rotim, pedagoginja u Katoličkoj osnovnoj školi u Požegi, održale su predavanje na temu Učitelji, učenici, roditelji.

U drugome dijelu programa prisutnima se pridružio i biskup Antun Škvorčević, a Predstojnik ureda najprije je podsjetio da se u ovoj školskoj godini slave dvije obljetnice – deseta godišnjica naših gimnazija i dvadeseta obljetnica osnutka naše biskupije. Predstavio je i biskupijsko hodočašće u Rim (od 28. travnja do 3. svibnja 2017. godine) na koje su pozvani svi djelatnici, ali i roditelji djece koja polaze naše škole.

Model ostvarenog čovjeka

Biskup Antun najprije je pozdravio prisutne te im prenio pozdrave pape Franje s kojim se imao priliku susresti na audijenciji 24. kolovoza, za vrijeme maturalnog hodočašća učenika naših gimnazija.

„Mi smo katoličke škole. Je li to višak u Hrvatskoj?“ zapitao se na samom početku biskup i odmah odgovorio: „Javna škola omogućuje da svi građani po zakonu RH mogu imati tu mogućnost po onomu što država organizira, međutim, Crkva, kao zajednica vjere, nade i ljubavi u Isusu Kristu prepoznaje model ostvarenog čovjeka. U svome poslanju smatra, kao jednom od važnih sastavnica, biti u školi i imati škole i to ne zato da bismo stvarali neke umjetne škole, već one koje će imati poseban cilj, a to nije dobra ocjena, nego dobar čovjek. To znači da nam je onda pristup svakom djetetu i roditelju upravo u tom polazištu

strašno važan – da prihvatimo svako dijete onakvo kakvo je, sa svim svojim sposobnostima ili nesposobnostima, sa svojim mogućnostima ili manjim mogućnostima i da ga prihvaćamo najprije kao čovjeka jer to dijete je cilj vašega i moga djelovanja – pomoći mu da raste kao čovjek i to da raste i onim sredstvima koja mi kao vjernici imamo na raspolaganju. Svi želimo da nam djeca imaju što bolje ocjene, ali može se dogoditi da na račun što boljih ocjena stvorimo neke traume kod djece, osobito kod onih koji su slabijih mogućnosti. Ovdje se trebamo podsjetiti da postoji i kršćanska antropologija, trebamo znati da postoji dak koji zna i koji ne zna, koji je zločest i koji nije zločest, a svaki je dijete Božje, Božji naum. Nijednom ne smijemo pristupiti s nekog drugog polazišta i s takvim raspoloženjem trebamo ponovno pristupiti u školu. Roditelji uvijek očekuju drugačije, možda i više nego što smiju očekivati, no mi ta roditeljska očekivanja moramo shvatiti i ne smijemo ih prezreti, već ih nastojati razumjeti i roditeljima poručiti kako ćemo mi učiniti za njihovo dijete najviše što možemo i znamo i u tim nastojanjima naglasiti kako nam treba i njihova pomoć. Takvim pristupom stvarate posebno ozračje u katoličkoj školi u kojoj je dijete u prvom planu.“

Vrijedno i veliko se ne postiže lako

Zatim je nastavio: „Katoličke škole u takvom identitetu mogu disati i rasti samo po vama profesorima i drugim djelatnicima. Kakav je učitelj u katoličkoj školi takva je i katolička škola. To se ostvaruje formacijom i radom, ali i odgovornim dijelom – onim što vi nosite kao sustav vrijednosti i načinom kojim živite. To je specifičnost učitelja katoličke škole jer on stalno propituje sebe kakav jest s obzirom na sustav vrijednosti. Postoji sustav kršćanskih vrijednosti – to je ponajprije čovjek koji je u središtu Božjeg interesa pa je onda i u središtu našeg in-

teresa. Katoličkoj školi nije cilj Crkva, već dijete, čovjek kojemu Crkva želi poslužiti. To je prva vrijednost nakon Boga – čovjek. Tu su još vrijednosti braka, obitelji i mnoge druge.“ Osvrćući se na opasnost sveprisutnih ideologija, kako u politici tako i drugdje, pojasnio je da „katoličko u školama nije ideološki predznak, već sustav kršćanskih vrijednosti koji si ponajprije mi moramo posvjestiti kako bismo to mogli prenijeti i roditeljima. Ako si to sami ne možemo posvjestiti, onda ne možemo biti učitelji u katoličkim školama. Mi vjerujemo da je čovjekovo najveće dostojanstvo ono koje je Bog objavio i ostvario u Isusu Kristu. Ako vjerujemo u neku drugu čovjekovu antropologiju, onda nismo dobri učitelji u katoličkim školama“ zaključio je. U drugom dijelu svoga obraćanja djelatnicima katoličkih škola osvrnuo se i na njihovu prisutnost i sudjelovanje u događajima koji se organiziraju na svim razinama vjerskoga života, od župskih do biskupijskih: „Mi vas pozivamo da sudjelujete na događajima Crkve, biskupije, možda i župe. Trebate li vi sudjelovati na tim događajima? Ako se uzimate za ozbiljne vjernike, a onda i učitelje u katoličkim školama, onda bi za vas svaka prigoda koja se organizira trebala biti radna okolnost u kojoj želite biti i uključiti se ne samo svojom prisutnošću, već i sudjelovanjem. Tako ulazite u dinamizam zajednice Crkve i na taj način ostvarujete i očitujete zajedništvo Crkve i svjedočite svoju vjerničku dimenziju života. Kad netko svede sebe na minimum svega, on postaje siromašan općekulturno gledano, a osobito gledano sa stajališta kršćanske kulture. Kad ste vi učitelji u katoličkoj školi, onda svjedočite da ste crkva u školi, ali ako ste samo crkva u školi, a nema vas drugdje, to onda nije uvjerljivo niti vjerodostojno. Postoje događaji od kojih vi sami duhovno profitirate, izgrađujete se i ugrađujete se u duhovne dimenzije.“

Također, poručio je učiteljima da je sve ono što je vrijedno i veliko ujedno i teško. „U svojoj službi vi ste suradnici s Bogom u njegovu dalekosežnom naumu koji ima svoje odjeke u vječnosti. Volio bih da sebe vidite upravo na tom obzoru zajedno sa svim poteškoćama i da znadete da dok ima poteškoća, rađa se novi svijet. Nijedna žrtva nije besmislena, već je ona ugrađena u temelje našeg dostojanstva. Neka su blagoslovljene sve radosti u vašem pozivu, ali neka je blagoslovljeno i sve ono što je poprilično teško, ali sa sviješću da se tu rađa budućnost, vječnost. Povezujte se s Bogom i iz te povezanosti budete jaki. Povezujte se i međusobno, podupirite jedni druge u dobru, u plemenitosti i ne dopustite da vas zavedu zloća ili sebičnost. Zahvaljujem vam na svemu što činite i nastojite činiti da škola bude zajedništvo između vas i djece, između vas i roditelja“, zaključio je biskup Škvorčević.

SKUPŠTINA KATOLIČKE UDRUGE PROSVJETNIH DJELATNIKA POŽEŠKE BISKUPIJE

Isus Krist je Božji put humanizacije društva

U Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskoga doma u Požegi održana je 17. rujna obnoviteljska skupština Katoličkog društva prosvjetnih djelatnika u Požeškoj biskupiji. Predsjednica Udruge, Iva Šnajder, uputila je pozdrav nazočnima, među kojima je bio i biskup Antun Škvorčević, predstavnik djelatnika iz katoličkih škola Požeške biskupije i vjeroučitelja, protumačivši što je Udruga po Statutu, njezino dosadašnje djelovanje i buduće aktivnosti.

Potom je progovorio biskup Antun istaknuvši kako su prosvjetni djelatnici nakon roditelja najdragocjeniji u životu djece i mladih. Ustvrdio je da ono što mladi ljudi tijekom školovanja usvoje kao sustav vrijednosti oblikuje sav njihov život, a i hrvatsko društvo u kojem će djelovati. Kazao je kako je kršćanin u odgojno-obrazovnom radu privilegirani jer uz potrebnu stručnu spremu on ne smišlja vrijednosni sustav, nego ga ima u Isusu Kristu, kao i metodu

kojom treba pristupiti mladom čovjeku, uvjeren da nema boljeg puta humanizacije našeg postojanja i hoda prema smislu od onoga koji nam je dao Bog. Podsjetio je na kršćansku antropologiju koju vjernik živi i svjedoči onima koji su mu u školi povjereni polazeći od toga da čovjek nije slučaj, nego Božje stvorenje, djelo njegova nauma ljubavi, slobodna, jedinstvena i neponovljiva osoba, muško i žensko, upućen na bračno zajedništvo u kojem suradnički s Bogom ostvaruje najveću moć, stvaranje novoga ljudskog bića. Tom biću Božjim darom nije određeno tek neko malo poslanje do smrti, nego su mu u Isusu Kristu, njegovoj ljubavi koja je pobijedila smrt, zadane koordinate smisla i vječnosti. Zadaća nam je svima, rekao je biskup, tu Božju istinu o čovjeku osobno živjeti i drugima prenositi, ne na nametljiv, nego na Isusov način, pun obzira i poštovanja prema slobodi drugoga, svjedočeći da je čovjek trajno središte

Božjeg interesa i cilj njegova djelovanja te da je on cilj i našeg djelovanja, napose prema onima koji su nam u školi povjereni. Biskup je još istaknuo važnost povezivanja prosvjetnih djelatnika katoličkih škola s djelatnicima u javnim školama kako bi jedni drugima bili potpora i ohrabrenje u spomenutom nastojanju te organizirali zajedničke programe trajne duhovne formacije. Zahvalio je dosadašnjem duhovnom asistentu Udruge, Josipu Devčiću, koji je od ovoga ljeta umirovljen, te za novoga asistenta preporučio Karla Prpića, dosadašnjeg misionara u Kamerunu s velikim iskustvom rada u obrazovnim ustanovama.

Ivica Bedeničić, ravnatelj Katoličke gimnazije u Požegi predstavio je katoličke škole biskupije, njihovo specifično poslanje u izgradnji mladih ljudi te je naznačio način suradnje između njihovih učitelja i djelatnika javnih škola.

U Velikoj održane duhovne vježbe za svećenike

Križ je bitna sastavnica izvornoga svećeništva

U Domu sv. Augustina u Velikoj od 11. do 14. rujna održane su duhovne vježbe za svećenike Požeške biskupije, koje je predvodio isusovac pater Mirko Nikolić, na kojima su sudjelovala 42 svećenika. Pater Nikolić svoje je meditacije usredotočio na promišljanje o Božjem i svećeničkom milosrđu vodeći se temom Godine milosrđa i Papinim bulom „Misericordiae vultus“. Na svršetku duhovnih vježbi, 14. rujna, svetu je misu predvodio biskup Antun Škvorčević. U pozdravu je izrazio radost što su brojni svećenici sudjelovali na duhovnim vježbama izrazivši uvjerenje da je tim putem Bog ušao u duhovne sastavnice njihova bića, koje mogu biti žive samo njegovom snagom, a koje imaju veliku važnost ne samo za osobni svećenički duhovni rast, nego po njihovu služenju i za požešku mjesnu Crkvu.

U homiliji biskup je istaknuo kako završetak duhovnih vježbi upravo na blagdan Uzvišenja Svetoga Križa ima posebno značenje. Slijedeći misao liturgijskih čitanja, kazao je kako u središtu današnjega slavija nije križ, nego Raspeti, Sin Božji koji je, postavši čovjekom, išao putem poniženja da bi bio uzvišen, sišao s neba da bi bio uzdignut na nebo te da njegovo raspeće na križ evanđelist predstavlja kao proslavu. Spomenuo je svećenicima da je Bog žrtvovao Sina kako bi nas izdigao iz našega smrtnog stanja te - ako za njega nije bilo nekog „lakšeg“ puta - križ ostaje bitnom sastavnicom izvornoga svećeništva koji treba ugraditi u našu svakodnevnicu te svoju svećeničku žrtvu sjediniti s njegovom da bismo s njime bili pobjednici. Kazao je kako je uvjeren da su svećenici u ovim duhovnim vježbama zaustavili pred

samima sobom, pogledali sebi u oči, provjerali koja su to opredjeljenja koja ne odgovaraju Isusovu križu i njihovu poslanju te donijeli odluku da će uz Božju pomoć nastojati oko svoje ljudske izgradnje da bi mogli mogli milosno rasti u skladu sa načelom „milost pretpostavlja narav“. Na kraju homilije istaknuo je kako je biti svećenik uistinu lijepo ukoliko nastojimo biti vjerni Isusu Kristu i njegovu križu te je zamolio Isusovu Majku da prati svećenike na njihovu križnom putu kao što je bila sa Sinom pod njegovim križem. Biskup Antun je na kraju svete mise zajedno sa svima nazočnima izmolio molitvu za svećenike, pozvao ih da svakodnevno mole jedni za druge, zahvalio p. Mirku Nikoliću što je prihvatio biti voditeljem duhovnih vježbi te na svećenike i njihovo služenje zazvao Božji blagoslov.

HODOČAŠĆE MATURANATA KATOLIČKIH GIMNAZIJA POŽEŠKE BISKUPIJE U RIM

Ostanite vjerni svojoj duhovnoj hrvatskoj baštini

Od 22. do 28. kolovoza maturanti katoličkih gimnazija iz Požege i Virovitice boravili su na naturalnom hodočašću u Rim. S njima su bili njihovi razrednici i vjeroučitelj Marijan Pavelić. Pridružio im se i biskup Antun Škvorčević te je u srijedu, 24. kolovoza, s njima sudjelovao na generalnoj audijenciji s papom Franjom na Trgu sv. Petra. Tom prigodom susreo se s papom Franjom te mu predstavio požeške i virovitičke maturante zamolivši za njih poseban apostolski blagoslov, na što je Papa odgovorio da to rado čini i da ih uključuje u svoju molitvu da ostanu vjerni Isusu Kristu. Predvečer istoga dana biskup je predvodio misno slavlje u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima. Podsjetio je maturante na pola tisućljetnu prisutnost Hrvata u vječnom gradu po ustanovama koje su postojale uz nacionalnu crkvu sv. Jeronima, napose na značenje Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima, te ih pozvao da se sjedine u molitvi sa svima onima koji su ovdje svjedočili pripadnost Bogu i svome hrvatskom rodu.

Prvokršćanski mučenici

U homiliji biskup Antun je rekao gimnazijalcima da u Rim nisu došli tek nešto vidjeti, nego u srcu biti ispunjeni snagom vjere, na-

pose prvokršćanskih mučenika i ljepotom mnoštva umjetničkih djela, biti time zahvaćeni iznutra, u dubini svoga bića, u nepovijestivosti osobe te od toga živjeti. Spomenuo je gimnazijalcima da je rektorom ovoga Hrvatskog papinskog zavoda sv. Jeronima u Rimu bio i Josip Pazman, svećenik rodom iz Pakraca, s područja sadašnje Požeške biskupije, kao i to da ovdje borave svećenici hrvatskoga govornog područja koji na rimskim učilištima pohađaju poslijediplomske studije. Izrazio je želju da Gospodin nekoga od gimnazijalaca pozove u svećeničku službu jer, tko zna, možda netko od njih dođe u ovaj rimski zavod kao svećenik. Sutradan, 25. kolovoza, biskup Antun je s gimnazijalcima posjetio baziliku sv. Petra u

Vatikanu te je na grobu Apostolskog Prvaka slavio s njima svetu misu. Pozdravljajući ih na početku slavlja, naglasio je da se nalaze na jednom od najsnažnijih rimskih mjesta gdje je mučen i pokopan sv. Petar apostol i gdje kršćani od davnine trajno čuvaju vjernički spomen na njega. Rekao je da se iznad Petrova groba, u bazilici, uzdiže veliki oltar zvan »konfesija«, oltar ispovijesti Petrove vjere, upravo na mjestu gdje je zbog vjere u Krista podnio mučeništvo. Pozvao je gimnazijalce da u svojim mladenačkim srcima poslažu mozaik onih ljudi koji su tijekom dvije tisuće godina dolazili na ovaj grob, među njima mnogi iz Hrvatske, i da sjedinjeni sa svima njima iskažu svoju zahvalnost i odanost sv. Petru i njegovu učitelju Isusu Kristu, kojega je volio i za kojega je položio svoj život; da se svatko osobno i svi zajedno povjere zagovoru sv. Petra te kao predstavnici Požeške biskupije svi zajedno ispovjedu svoju vjeru u povezanosti s cijelom Crkvom.

Čežnja za Božjim licem

Zaključio je da otajstvo Crkve, Isusovom voljom sagrađene na Petru stijeni, živi već dvije tisuće godina, ne zaslugom ljudskih organizacijskih sposobnosti, nego djelom Duha Svetoga. Rekao je da je Crkva organizam živoga, uskrslag Isusa Krista u snazi svoga Duha, kojom je pobijedio zlo i smrt, te smo mi poput udova krštenjem utkani u njegovo otajstveno tijelo i u nama kola snaga i moć istoga Isusova Duha koji u nama održava živom čežnju za Božjim licem i ostvaruje pobjedu nad zlom smrću. Podsjetio je nazočne gimnazijalce da pripadaju hodočasničkom hrvatskom narodu, čiju je vjerničku čežnju za Božjim licem, očitavanu pred relikvijom Veronikina rupca, uočio pjesnik Dante i u svojoj Božanstvenoj komediji napisao poznate stihove: »Poput onoga možda koji iz Hrvatske / dođe da vidi našu Veroniku / pa svojom vjekovječnom čežnjom nezasićen / kaže u misli dok se pokazuje (rubac) / 'o Gospode moj, Isuse Kriste, pravi Bože, / tako li je, dakle, izgledalo lice tvoje'«. Kazao je također da je s ovog mjesta davne 879. godine papa Ivan VIII. blagoslovio hrvatskoga kneza Branimira i njegov narod nazvavši ga narodom svetoga Petra.

»Ne bojte se biti Isusovima u Katoličkoj Crkvi i ne bojte se prihvatiti vrijednosti koje vam Crkva otkriva, za njih se opredijeliti i od njih živjeti«, poručio je biskup gimnazijalcima. Želio je da blagoslov, koji je papa Ivan VIII. nekod ovdje zavezao na hrvatski narod, side sada i na njih, a sv. Petra je zamolio da im svojim zagovorom pomogne da kao mladi naraštaj ostanu vjerni svojoj duhovnoj hrvatskoj baštini. Završavajući homiliju, pozvao je gimnazijalce da na ovom svetom mjestu svi zajedno ispovjedu svoju vjeru.

ZAZIV DUHA SVETOGA ZA UČENIKE KATOLIČKE OSNOVNE ŠKOLE

Učitelji nas vode putem znanja, a Isus putem ljubavi

Na početku nove školske godine, 9. rujna, u požeškoj Katedrali biskup Antun Škvorčević predvodio je misno slavlje Zaziva Duha Svetoga za učenike i nastavnike Katoličke osnovne škole u Požegi, kojima su se pridružili i predstavnici drugih požeških škola. Pozdravljajući sve nazočne, napose učenike prvih razreda, biskup Antun im je rekao da su se sabrali kako bi otvorili vrata svojih mladih bića Isusovu Duhu, a vrata svojih škola prisutnosti Isusa Krista, najizvršnijem učitelju života.

Na početku homilije biskup je definirao školsku godinu kao vrijeme kada učenici trebaju dolaziti u školu, slušati učitelje i učitelje, uzeti knjige u ruke i temeljito učiti s ciljem dobivanja dobrih ocjena. Povezujući ono što se događa u školi s onim što apostol Pavao govori Korinćanima u današnjem prvom čitanju o trkačima koji se u trkalištu natječu da osvoje prvo mjesto i s njime povezanu nagradu, bi-

skup je tu definiciju proširio usporedivši školsku godinu s natjecanjem. U školi se učenici natječu znanjem pokazujući ga učiteljima koji ih onda nagrađuju ocjenom ili kakvom drugom nagradom. Dobra ocjena je korisna, poručio je biskup, jer ona svjedoči da su učenici nešto naučili i premda mnogo onoga što naučimo brzo zaboravimo, dobra ocjena ostaje trajno svjedočanstvo o našoj marljivosti i radu te postignutom uspjehu. Stoga je pozvao učenike da se natječu dobiti što bolje ocjene. Naglasio je, međutim, da postoji daleko veće natjecanje od školskog i nagrada koju valja postići, a to je po sv. Pavlu naviještanje Isusova evanđelja i življenje po njemu, put kojim se stiže do cilja koji je našem životu postavio Bog. Potaknuo je učenike ocjene, još više nastoje živjeti po Isusovu Evanđelju. Biskup je potom slikovitim govorom protumačio učenicima da im je

Evanđelje potrebno kao što je sljepom čovjeku potreban netko tko vidi da ga vodi. Rekao je da su svi ljudi označeni sljepoćom, ne tjelesnom, nego u srcima i savjestima, a koja se zove zloća i sebičnost. Kad smo zločesti, kad mrzimo i kad smo sebični, tada bolujemo od najvećeg sljepila, ustvrdio je biskup; tada nam je potreban netko tko će nas voditi, a to je Isus Krist. On je svjetlost svijeta, nije došao mrziti niti živjeti sebično, nego ostvarivati ljubav, položiti sebe za nas na križu.

Biskup je još rekao da nas Isus u današnjem evanđeoskom ulomku upozorava i na jednu drugu vrstu sljepoće koja se očituje u tome da vidimo samo pogreške i mane drugih, a vlastite ne vidimo. Stalno smo u napasti da druge smatramo lošijima od sebe, a sebe same boljima od njih. Rekao je da ih učitelji vode putem znanja, a Isus putem ljubavi kojom se pobjeđuje zloća, sebičnost i smrt te pozvao učenike da na početku nove školske godine krenu i jednim i drugim putem: da danas kažu hvala svojim učiteljima, koji će se za njih žrtvovati, i da kažu hvala Isusu Kristu, koji će ih pratiti na njihovu putu i pomagati im da rastu ne samo u znanju, nego i u evanđeoskoj ljubavi. Završavajući homiliju, biskup je učenicima obećao da će tijekom cijele školske godine, dok se budu natjecali i trudili u stjecanju znanja i činjenju dobra, on za njih »navijati«, ne doduše bučnim izvikanjem i pljeskom, kako se to obično radi na utakmicama, nego svojom molitvom. Poželio je učenicima radostan i blagoslovljen hod u novoj školskoj godini, a učiteljima i svim drugim djelatnicima škole puno strpljivosti s njima i razumijevanja za njih, ali i strogoće kad ih bude trebalo odvrćati od puta zla i usmjeravati na dobro jer će im tada biti najveći dobročinitelji.

Početak školske godine za prvašice požeške Katoličke osnovne škole

Katoličkoj osnovnoj škola u Požegi započela je 5. rujna nova nastavna godina. Osim »starih« učenika, u školske je klupe po prvi puta sjelo i četrdesetak novih učenika, daka prvaka osme generacije spomenute škole. Na ulazu u školsku blagovanicu, gdje je za prvašice i njihove roditelje upriličen prigodni program, dočekali su ih njihovi prijatelji iz drugog razreda, ravnatelj Želimir Žuljević kao i njihove učiteljice Barbara Mikulić i Ivana Čuljak te su ih svi redom pozdravili sa širokim osmjesima.

Program je započeo prigodnom pjesmom koju su izveli zborišti drugog razreda pod ravnanjem profesorice glazbe, Ljube Šolić. Nakon toga učenike i roditelje pozdravio je ravnatelj Žuljević i želio im

dobrodošlicu te je riječ predao osnivaču škole, biskupu Antunu Škvorčeviću koji je naglasio da je katolička škola posebna po odgojno-obrazovnom projektu, utemeljenom na evanđeoskom poimanju čovjeka, po kojem on nije slučaj, nego biće projektiran Božjom ljubavlju. Još je spomenuo da katolička škola ima odgojno-obrazovnu zajednicu koja nastoji provoditi navedeni projekt te da pri tome važnu ulogu imaju roditelji koji surađuju s djecom i učiteljima kako bi se na taj način djeci omogućio rast u cjelovitosti njihova bića. Nakon biskupovih riječi izveden je niz prigodnih recitacija i pjesama, a potom je ravnatelj prvašima i njihovim roditeljima predstavio djelatnike škole i njihove učitelje.

Pošto je biskup zavezao na sve Božji blagoslov, učiteljice su prozvale djecu i povele ih svaka u svoj razred gdje je susret završio kratkim druženjem.

POČETAK NOVE ŠKOLSKE GODINE U KOLEGIJU POŽEŠKE BISKUPIJE

Izgrađivati duhovne dimenzije svoga bića

Pre početak nove školske godine, u nedjelju 4. rujna, u Kolegiju Požeške biskupije okupili su se aspiranti i drugi srednjoškolski koji borave u toj ustanovi, a pohađaju Katoličku gimnaziju u Požegi. Tek okupljenu zajednicu od dvadesetak pitomaca pohodio je biskup Antun Škvorčević posvjedočivši svoje zanimanje i brigu za mlade ljude u njihovu nastojanju oko odgoja i obrazovanja.

U prvome dijelu susreta biskup Antun je zahvalio prošlogodišnjem vodstvu za sva nastojanja i predstavio učenicima nove

poglavare. Službu ravnatelja preuzeo je dugogodišnji misionar u Kamerunu, Karlo Prpić. Prošlogodišnji ravnatelj Marijan Pavelić preuzeo je službu prefekta, a duhovnička služba povjerena je Ivici Bošnjaku koji je nakon trogodišnjeg studija duhovnosti u Rimu imenovan župnim vikarom u Pleternici. Biskup je potom ohrabrio učeničke i potaknuo ih da otkrivaju sebe kao dragocjeni podatak Božji, da im Kolegij pomaže otkriti Božji trag, poziv sa svećeništvom.

„Čovjeka se može ostvariti na različite načine. Postoje putovi površne ugođe, ras-

puštenosti, ovisnosti o zlim navikama, sebičnosti. Mi vam želimo pomoći da rastete u cjelovite osobe izgrađujući se u duhovnim dimenzijama svoga bića. U tom je smislu veoma važna molitva. To je prokušani put koji je kroz povijest iznjedrio mnoge velikane. Kolegij je u Požegi od 1835. kroz 110 godina svoga postojanja pomagao mladim ljudima da postanu izgrađene osobe. Na tom povijesnom tragu i u tom kontinuitetu želimo nastaviti u našem Kolegiju“, zaključio je biskup.

Potom je osobno pozdravio svakog učenika, izrazio zanimanje za obitelji iz kojih dolaze, za dosadašnju školsku izobrazbu te za odmor tijekom ljetnih praznika. Posebno zanimanje i radost iskazao je prema četvorici mladića koji su upisali prvi razred Gimnazije te započnu život u Kolegiju. Na kraju ih je sve potaknuo i ohrabrio da spremno prihvate izazove koji su pred njima i zazvao Božji blagoslov na njihovo djelovanje. Poručio im je: „Radujem se što vas imamo i što ste ovdje. Ostvarimo i mi ono na što nas poziva danas proglašena svetica Majka Terezija iz Kalkute - učinimo nešto lijepo za Boga! Na taj način rastite. Ne bojte se! S Bogom vas ništa ne može slomiti!“ Razgovor i druženje nastavilo se uz zajedničku večeru, a zahvalnost biskupu za svekoliku potporu Kolegiju i njegovim učenicima izrekao je prefekt Pavelić.

Nova školska godina u virovitičkoj Katoličkoj osnovnoj školi

Druga po redu generacija učenika u Katoličkoj osnovnoj školi u Viroviti sjela je 5. rujna po prvi puta u školske klupe. Dvadeset i dvoje učenika i njihove roditelje na ulazu su dočekale njihove učiteljice Violeta Drvenkar i Melania Botić zajedno s ravnateljem Mariom Večerićem. Prigodni program započeo je pjesmom učenika drugog razreda „Tko stvori visoke planine“, a zatim je pozdrav

nazočnima uputio ravnatelj Mario Večerić te potom riječ predao biskupu Antunu Škvorčeviću.

Biskup se nadovezao na pjesmu koju su otpjevali učenici drugog razreda te je prvašićima rekao kako je Bog stvorio zemlju, nebo, sunce i zvijezde, ali da je najčudnije što je pozvao u život njih i sve nas. Obratio se roditeljima i ukazao na najveću vrijednost ljudskog života kojem

su oni poslužili prihvaćajući djecu u suradnji s Bogom i ustvrdio kako je u tome njihovo posebno dostojanstvo. Istaknuo je da je u katoličkoj školi u središtu pozornosti upravo dijete i kako je njegova izgradnja i cjelovit rast svrha kojoj ova škola želi poslužiti kao proširena obitelj gdje je nezamjenjiva roditeljska uloga. Još je kazao djeci da je važno učiti brojke i slova, ali kako je najvažnije da jedni druge poštuju i vole te da će ih međusobna povezanost i zajednička povezanost s Bogom ispuniti dubokom radošću. Zahvalio je učiteljima za njihovu ljubav i žrtvu kojom će pratiti djecu u njihovu odgojno-obrazovnom hodu ove školske godine. Zazvao je Božji blagoslov na djecu, njihove roditelje i sve djelatnike škole. Program je nastavljen prigodnim pjesmama i recitacijama koje su izveli učenici drugog razreda u znak dobrodošlice prvašićima. Prisutnim roditeljima učenika prvog razreda riječima pozdrava obratila se Jelka Predragović, predstavnik roditelja učenika drugog razreda. Po završetku programa prvaši su zajedno sa svojim učiteljicama po prvi put pošli u svoju učionicu i sjeli u klupe dok su im učenici drugog razreda uručili prigodni dar.

MISA ZAZIVA DUHA SVETOGA ZA POŽEŠKE SREDNJOŠKOLCE

Rasti u znanju i mudrosti

Na početku nove školske godine biskup Antun Škvorčević predvodio je 6. rujna u crkvi sv. Lovre misno slavlje zaziva Duha Svetoga za učenike i profesore požeške Katoličke gimnazije s pravom javnosti kao i za učenike i profesore drugih požeških srednjih škola. Pozdravljajući nazočne svećenike, ravnatelje srednjih škola, a osobito gimnazijalce i ostale srednjoškolce, biskup je rekao kako na početku školske godine nastojimo učiniti sve što je potrebno da se učenici, profesori i drugi djelatnici što bolje uključe u školski sustav, a da se ovom svetom misom želimo zaustaviti pred dubinom svoga bića, otvoriti je za Boga i zamoliti ga da nas ispuni svjetlom svoga Duha te tako sebe i novu školsku godinu uključiti u Božji sustav.

Sustav srca

U homiliji je biskup najprije progovorio o važnosti školskog sustava kroz koji mladi ljudi otkrivaju zakonitosti korisne za život. Spomenuo je da sva nastojanja oko tzv. kurikularne reforme idu za tim da se postojeći školski sustav u nas poboljša i da mladi ljudi budu što bolje osposobljeni uključiti se u određene društvene sustave, napose političke i gospodarske. Pošavši od naviještene Božje riječi, rekao je da u ulomku prvog čitanja apostol Pavao upozorava Kološane da su naši ljudski sustavi ranjeni zlom te neka se uključe u Božji sustav jer samo po njemu mogu stići do punine, smisla i do vječnosti, odnosno do ispunjenja čežnji upisanih u dubinu njihova bića. Pojasnio je da je to sustav srca koji je Bog objavio u Isusu Kristu i u njemu nam omogućio da budemo njegovim dionicima. Biskup Antun je upozorio srednjoškolce kako im se može dogoditi da budu zavedeni ljudskim jednodimenzionalnim pristupima životu i da pođu putem na kojem će doživjeti poniženje, gubitništvo, razorenost i besmisao. Bilo bi tragično, ustvrdio je biskup, izvršno naučiti sve školske predmete, rasti i izgrađivati se u dimenzijama uma, a ne rasti i u dimenzijama duha. Bez duhovne izgrađenosti stečeno znanje nećete moći dobro upotrijebiti i nećete postati mudri ljudi,

ustvrdio je biskup dodavši kako je premalo da Hrvatska bude zemlja znanja, nego je potrebno da ona bude i zemlja mudrih ljudi.

Lijek za zlo i sebičnost

Protumačio je zatim naviještenu evanđeosku ulomak u kojem evanđelist Luka veli da se Božja punina i blizina u Isusu Kristu očitovala u ozdravljanju ljudi, ne samo od raznih fizičkih bolesti, nego ponajprije od njihovih nutarnjih ranjenosti i zarobljenosti zlom i sebičnošću. Biskup je rekao da je Isus Krist jedini lijek za to naše stanje jer je on u našu nemoć unio najveću Božju moć, ljubav koja pobjeđuje sve, pa i smrt. Kad postane dionicima Isusova sustava ljubavi, tada s njime postajemo pobjednicima nad smrću, ustvrdio je biskup. Reкао je još da nije najgora umirati tjelesno, nego u srcu koje teži za puninom i za smislom. Ustvrdio je da je ravnodušnost jedna od najtežih bolesti mladenačkog duha te pozvao srednjoškolce da se ne daju sapeti u sustave ispraznih zavaravanja o kojima govori sv. Pavao u današnjem prvom čitanju te završiti kao prevareni i poniženi mladi ljudi kojima je oduzeto

dostojanstvo, nego da ražare svoja srca i budu zagrijani za duhovne vrijednosti i tako izgrađuju svoju sadašnjost i budućnost. Podsjetio ih je da je papa Franjo prije dva dana proglasio svetom Majku Tereziju te naglasio da je ona bila oslobođena od nemoći sebičnosti Isusovom snagom i potpuno se predala u službu siromasima i bolesnima. Sama izliječena Isusovom moćnom ljubavlju, postala je liječnicom drugih. Naglasio je da su našem svijetu potrebni ljudi poput nje, ljudi odnjevovana srca u svjetlu i snazi Isusova Duha jer - protumačio je - kad nas Bog ispuni moćnim Duhom svoje ljubavi, onda nastaje novi svijet. Završavajući homiliju, biskup je poručio srednjoškolcima da ne gube nadu ni u jednoj životnoj situaciji, ma kako ona bila teška jer je snaga Duha Svetoga u njima uvijek moćnija od svih negativnosti. Poželio je da ovaj molitveni susret u crkvi sv. Lovre bude trenutak u kojem će hrabro zakoračiti na put učenja i znanja, ali još više trenutak u kojem će se zaputiti u Isusov životni sustav, dopustiti mu da on bude njihova snaga kojom će pobijediti vlastitu nemoć. Na koncu misnog slavlja pozvao je sve nazočne da se u svojim molitvama spomenu dviju djevojaka iz čaglinske župe koje su nedavno poginule u saobraćajnoj nesreći nedaleko od Pleternice. Istaknuo je kako razumije čežnje mladih za susretom i zajedništvom, ali da im valja promisliti što dobivaju noćnim programima povezanima s alkoholom i drugim porocima te da radije traže zajedništvo u kojem će biti ispunjeni vrijednostima istinske radosti, mira i dostojanstva. Još ih je pozvao da mole kako bi njihova mladenačka srca uvijek ostala osjetljiva za Boga izrazivši uvjerenje da će tome pridonijeti i služba duhovnika koju će od ove školske godine u Katoličkoj gimnaziji vršiti svećenik Karlo Prpić, donedavni misionar u Kamerunu u kojem je djelovao kao odgojitelj mladih ljudi.

MONOGRAFIJA »IVO DULČIĆ« O 100. OBLJETNICI UMJETNIKOVA ROĐENJA

Jedinstvena snaga Dulčićeva sakralnog umjetničkog izraza

U prilogi stote obljetnice rođenja hrvatskoga slikara Ive Dulčića, u Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskoga doma u Požezi, 3. kolovoza upriličena je mala svečanost tijekom koje je predstavljena monografija »Ivo Dulčić« autora Igora Zidića. Njome je Požeška biskupija, kao njezin suizdavač s Maticom hrvatskom Zagreb i Modernom galerijom Zagreb, željela iskazati osobito poštovanje tom iznimnom umjetniku čija su djela izložena u Dijecezanskom muzeju u Požezi.

Jedan od najvećih

Nazočne je na početku pozdravio biskup Antun Škvorčević podsjetivši da će se za osam dana navršiti stotinu godina od rođenja Ive Dulčića, jednoga od naših najvećih umjetnika prošlog stoljeća. Čestitao je prof. Miroslavi Dulčić, umjetnikovoj supruzi, stotu obljetnicu njegova rođenja zahvalivši joj što je svojom velikodušnom donacijom suprugovih djela omogućila da Požeza postane mjesto u kojem je Ivo Dulčić po djelima izloženima u Dijecezanskom muzeju prisutan na sasvim poseban način te da njegov rođendan bude upisan u kalendar ove mjesne Crkve. Potom je autoru Igoru Zidiću čestitao na ostvarenom, velikom djelu zahvalivši mu što je tako ispunio dugogodišnje iščekivanje da Ivo Dulčić dobije monografiju kakvu zaslužuje. Upozorio je na izloženi portret Ive Dulčića u dvorani, djelo umjetnice Iris Dvornik koja kao da sugerira kako slikarevu veličinu treba čitati iz njegovih svjetlucavih očiju u kojima se očituje srce, snaga njegova duha. Kazao također je kako autor monografije Zidić ide drugim putem, usmjerava pogled na Dulčićeva djela i iz njih iščitava tu istu veličinu duha. Biskup je upozorio na činjenicu da se knjige nazivaju volumenima, a da Igor Zidić nije u jedan volumen sabrao tek svu faktografiju o Dulčiću, nego on vodi dalje od toga, uvodi u pozadinu vidljivoga i opipljivoga, daje osjetiti umjetnikov snažni duh, moćan vjerom, utisnut napose u sakralna djela postavljena u crkvama pred koja vjernik može kleknuti i moliti. Spomenuo je da je među takvim djelima freska Krista Kralja u splitskoj crkvi Gospe od Zdravlja od posebno velikoga značenja. Dubina, snaga i veličina duhovnoga svijeta Ive Dulčića, naglasio je biskup, ne završava u ovoj knjizi, nego nam ona taj svijet tek naznačuje i otkriva, u nj nas uvodi i upućuje te je ona svojevrsni volumen duhovnoga sadržaja. Čitateljima monografije poželio je da se susretu sa snagom Dulčićeva umjetničkog duha i udu u nadvijet o kojem je tako uvjerljivo progovorio u svojim djelima.

Duhovni i humani opus

Potom je Biserka Rauter Plančić, predstavljajući monografiju, najprije progovorila o

autoru Igoru Zidiću nazvavši ga eminentnim monografom i literatom posebnoga kova. Potom je iznijela kroniku pothvata suizdanja ove monografije. Istaknula je veliku potporu biskupa Škvorčevića višegodišnjem projektu Dulčićeve monografije. U drugom dijelu izlaganja prikazala je samu monografiju: njezinu strukturu i značenje Dulčićeva opusa za sakralno slikarstvo. Govoreći ukratko o svakom pojedinom od devet poglavlja, ustvrdila je da ona otkrivaju piščevu suživljenost i svjetonazorsku srodnost s osobnošću i stvaralaštvom slikara Ive Dulčića u društvenom kontekstu u kojem je živio i stvarao. Naglasila je da Zidićev tekst ne zamara, već je pitko i zanimljivo štivo. Završila je pozivom nazočnima neka listaju i čitaju ovu monografiju te, kad god im bude moguće, posjećuju Dijecezanski muzej u Požezi, u kojem su izložena brojna Dulčićeva djela, kako bi uživali u obilju duhovnoga i humanoga kojim zrači njegov opus.

Nebeska perspektiva

Zatim je Igor Loinjak, asistent na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, zapodjenuo zanimljiv dijalog o monografiji s njezinim autorom Igorom Zidićem. Najprije je istaknuo da Zidićeva monografija, za razliku od one Antuna Karamana prije tri desetljeća, donosi puno više informacija i novog materijala koji je do ovog trenutka bio neobjavljen. Nadalje, ono što po njegovu mišljenju ovu monografiju čini osobito važnijom jest činjenica da ona nije pisana faktografski, nego iz pozicije povjesničara umjetnosti koji vrlo vješto interpretira i udubljuje se u materijal koji obrađuje. Na njegov upit kako je došlo do organizacije samog tekstnog i tematskog materijala u knjizi, autor Zidić odgovorio je da se tajna krije u dobroj pripremi koja nije bila samo tehničke naravi, nego i u temeljitom upoznavanju umjetnika. Naglasio je da mu je od početka bilo jasno da je u Dulčićevu slučaju riječ o velikome duhovnom slika-

ru koji se uvijek orijentira prema najvišim duhovnim vrijednostima. Podsjetio je na činjenicu da se Dulčić, nakon što je nepravedno potjeran s likovne akademije, vratio u obiteljski dom i počeo slikati svijet oko sebe, ljude i stvari svakodnevnog života, dakle profane teme. A onda 1959. godine počinje raditi fresku Krista Kralja u splitskoj crkvi Gospe od Zdravlja i to je svojevrsna prekretnica u njegovu umjetničkom stvaralaštvu te od tog trenutka on više ne stvara djela profanog sadržaja, već se potpuno ostvaruje na području duhovnoga i sakralnoga. Nadovezujući se na taj Dulčićev umjetnički pristup, Loinjak je iznio mišljenje Ivana Kožarića da je Dulčićev odlazak u sakralne vode svojevrsna izdaja smatrajući da je time on ograničio svoju umjetničku slobodu, a da se u monografiji o tome govori kao o uzdizanju, povišenom gledištu u perspektivi Dulčićevih slika, koje zbog toga daju privid apstraktnosti, a zapravo su vrlo konkretne, što se daje iščitati iz samih naziva slika. Odgovarajući na to pitanje, Zidić je rekao da je ptičja, ili bolje rečeno, nebeska perspektiva, od koje se Dulčić više nije odvajao u svom slikarstvu, simbol njegove duhovnosti, znak da se uzdigao od tla. Promjenom vizure Dulčić je promatrača njegovih slika doveo u položaj »kao da« je on sâm na oblaku te s njega gleda kao što gleda svetac, kao što gleda Bog. Osvrćući se na privid apstraktnosti u Dulčićevim djelima, Zidić je ustvrdio da on nikada nije bio apstraktni slikar u doslovnom smislu riječi, već da je riječ o vizuri. Rekao je da je Dulčićeva apstraktnost prividna i da se on u svakom svom djelu očituje kao slikar konkretnog svijeta.

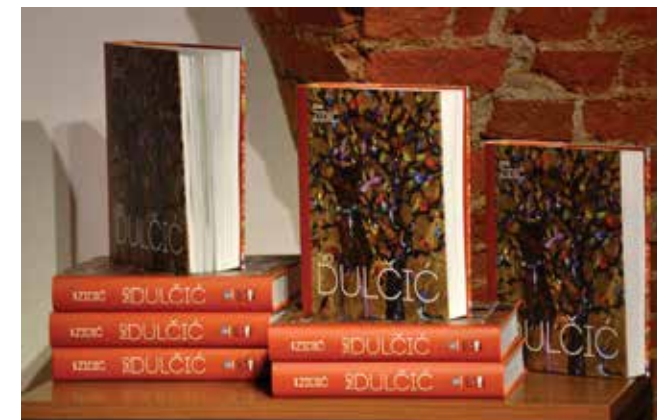
Usporedba s Michelangelom

Za narednu temu dijaloga Loinjak je odabrao ljudski lik naglasivši da on u Dulčićevu slikarstvu igra važnu ulogu. Podsjetio je na tekst fra Bonaventure Duda, bibličara franjevca, u kojem on uspoređuje Michelangelova Krista sa svoda Sikstinske kapele u Vatikanu s Dulčićevim Kristom u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu te je upitao za njegov komentar te usporedbe. U svom odgovoru Zidić je naglasio da nikoga nije lako uspoređivati s Michelangelom, pa ni Dulčića, i da je stoga Bonaventura Duda bio vrlo hrabar reći kako je njemu Dulčićev Krist važniji

i da mu više govori od Michelangelova jer se to nijedan povjesničar umjetnosti ne bi usudio ustvrditi. Međutim, on je iz svoje franjevačke perspektive imao jake razloge za takvu tvrdnju i nije njome velikom Michelangelu učinio nikakvu nepravdu. Za razliku od Michelangelova moćnog Krista, strogog suca, Dulčićev nam trpeći Krist ne prijete jer je s nama prošao muke života i njegova se moć očituje u supatništvu. Dulčićev Krist je Krist našega života, našeg naroda i naših muka i zato je njegova simbolična vrijednost trajna, zaključio je Zidić. Posljednja tema razgovora odnosila se na posljednje, deveto poglavlje monografije u kojem autor govori o svjesnim i nesvjesnim simbolizacijama, odnosno geometrijskim oblicima u Dulčićevu djelu (kružno, kvadratično i sl.). Loinjaka je zanimalo koliko se ta simbolizacija stvarno može iščitati iz Dulčićevih djela, a koliko je ona možda produkt Zidićeve subjektivne interpretacije. Odgovarajući na to pitanje autor je rekao da je temeljitim proučavanjem Dulčićevih djela uočio da su u njima kružne i kvadratične forme vrlo česte. Općepoznato je da je kvadratično simbol zemaljskog, a kružno nebeskog, da nam je tlo pod nogama, a nebo iznad nas i da čovjek opamtivijeka i u svim religijama teži ka povezivanju toga dvoga: neba i zemlje ili ako ih već ne može povezati, onda neka ih barem međusobno približi.

Zahvala biskupu

Završavajući razgovor, Loinjak je upitao Zidića što preostaje sada kada je stavio »točku na i« ove monografije, na što je dobio odgovor da je njegova završna točka večeras riječ zahvale najprije svima nazočnima za njihovo strpljivo slušanje, zatim kolegici Biserki Rauter Plančić, njegovoj nasljednici u vođenju zagrebačke Moderne galerije, potom mladom kolegi Igoru Loinjaku za simpatiju, dobromamjernost i spremnost da se ovom knjigom pozabavi mnogo prije njezina tiskanja, a iznad svega biskupu Antunu, bez kojega ove monografije ne bi bilo, za njegovu energiju i ustrajnost, za njegovu razumijevanje važnosti koju ovakve knjige imaju za mali narod kakav je naš hrvatski i za naš identitet. Rekao je kako bi želio, da može, osobno uručiti Ivi Dulčiću ovu monografiju, ali da ima osjećaj kao da će je on pri-

miti u ruke kao naš poklon i našu zahvalu.

Na kraju je biskup Antun u ime svih nazočnih izrekao duboku zahvalnost autoru Igoru Zidiću za djelo koje je ostvario pišući ovu knjigu, a osobito što je večeras došao u Požežu predstaviti nam ne toliko knjigu koliko Ivu Dulčića, duh koji je on posvjedočio u svojim umjetničkim djelima te potaknuti da budemo dionici ljepote i topline koju ostvaruje druženje s njime. Zahvalio je govornicima koji su predstavili monografiju. Rekao je da ćemo idućega 11. kolovoza, na stotu obljetnicu rođenja Ive Dulčića, položiti u Požezi stručak molitvi na oltar i uključiti ga u svetu misu. Supruzi Miri predao je buket cvijeća da ga položi na njegov grob te joj uručio primjerak monografije. Jednako tako primjerak monografije uručio je i dosadašnjem generalnom vikaru Požeške biskupije Josipu Devčiću, jednom od svojih najbližih suradnika od samih početaka djelovanja Požeške biskupije, a koji ovih dana odlazi u mirovinu; zatim Željku Glaviću, ravnatelju Opće županijske bolnice u Požezi za humanost koju godinama svjedoči u bolnici te Zvonimiru Sekelju, dosadašnjem župniku zagrebačke župe sv. Blaža, koji za razne prigode, a osobito kulturne, rado dolazi u Požežu u pratnji gđe Dulčić. Predstavljanje monografije svojim je skladbama obogatilo katedralni zbor pod vodstvom Alena Kopunovića Letetina. Nakon Požege, monografija će u ponedjeljak, 8. kolovoza, biti predstavljena i u slikarevu rodnom gradu Dubrovniku, u palači Sponza. Na taj će način slikar Dulčić simbolično povezati »slavonsku Atenu«, Požežu, s »jadranskom Atenom«, Dubrovnikom.

Orguljaške večeri u požeškoj Katedrali

Već tradicionalno, u vremenu od godišnjice uspostave Požeške biskupije do svetkovine sv. Terezije Avilske, zaštitnice požeške stolne crkve, održavaju se Orguljaške večeri u požeškoj Katedrali. Prvi koncert imao je 29. rujna mladi francuski glazbenik Christophe Guida. Požeškoj publici, među kojom je bio i biskup Antun Škvorčević, predstavio se programom raznolike zvučne mogućnosti i osobitosti orgulja od 17. do 21. stoljeća. Francuski orguljaški koncert je započeo skladbom *Veni Creator* Nikole de Grignya, skladatelja i orguljaša iz 17. stoljeća. Potom je uslijedio *Koral br. 8 i Basso ostinato* Mikaela Tariverdija te snažni *Preludij i fuga u d-molu* Johanna Ludwiga Krebsa u stilu Bachove glazbe.

Izvedena je zatim *Šesta sonata* Felixa Mendelssohna i dva suvremena djela koja je skladao Philip Glass: *Morning passages* (Jutarnji ulomci), melankolične sekvence i *Dance Nr. 4*. Publiku, oduševljenu izvedbom, francuski je orguljaš nagradio originalnim dodatkom, improvizacijama na geslo Požeške biskupije u Godini milosrđa, *Milosrdni kao Otac*, koje je skladao Alen Kopunović Letetina.

Orguljaške večeri nastavljaju se koncertima Ante Knešauřeka i Pavla Mašića, a svoj vrhunac imaju u Večernjim hvalama u predvečerje svetkovine sv. Terezije Avilske.

Broj 62 ■ LISTOPAD 2016.

Odlučila sam razgovarati s Bogom kroz stihove

Piše i snimila: Višnja Mikić

Rođena sam u Bodovaljcima, a udala sam se u Vrbje. Bog nam je podario troje djece. Suprug i ja smo puno radili baveći se proizvodnjom ratarskih kultura i kozarstvom. Proizvodila sam kozji sir koji je bio vrlo tražen, a na različitim izložbama i sajmovima dobivala sam nagrade. U slobodno vrijeme bavila sam se ručnim radom, najviše šlinganjem. Kad su djeca odrasla i svatko pošao

svojim putem, vidjeli smo da treba malo „usporiti“. Suprug i ja smo u mirovini. Imamo vrt, hranimo prasce i obrađujemo malo zemlje. Godinama pjevamo u crkvenom zboru, a sin Antun župni je orguljaš – priča 62-godišnja Marija Stipić, marljiva domaćica, supruga i majka koja se unatrag pet godina posvetila i pisanju duhovne poezije.

„Shvatila sam da s ovog svijeta ništa nećemo ponijeti osim dobrih djela pa sam počela smanjivati obveze. Malo prašine ili paučina, nepometene stepenice ništa ne znače ako smo dan proveli s Gospodinom i za Gospodina, čineći dobro bližnjemu i sebi. Crkva nas uči da je molitva razgovor s Bogom pa sam ja odlučila više moliti i razgovarati s Bogom kroz stihove. Jednom mi je pogled pao na figuricu anđela na stolu pa sam napisala stihove o anđelu. Drugi put sam opisala proslavu blagdana Tijelova; potom sam stihove poklanjala Gospi Karmelskoj, Gospi s Gospina polja itd. Jednostavno me nešto vuče da svoje osjećaje pretačem na papir“, objašnjava Marija koja nastoji što više vremena provoditi u molitvi, a posebno se puno moli Gospi.

Sin Antun je u dvorištu uredio malu spilju u kojoj je Gospin lik i kip svetog Roka, zaštitnika sela i općine. Svake večeri obitelj moli zajedno i naglas. Suprug se ponekad „izmakne“, ali sin i ona redovito su zajedno pred Isusom i Gospinim likom u molitvi. Rado hodočaste. Idu na sva biskupijska hodočašća (u Mariju Bistricu, Međugorje, Krasno, Aljmaš, na Trsat...). Marija ističe kako ju molitva snaži, ispunja mirom i Božjom

blizinom. Svoje stihove, koji uglavnom govore o ljubavi prema Bogu i dragoj Gospi ili su zahvala Bogu za domovinu Hrvatsku, rado poklanja bliskim osobama. Marija je godinama uređivala oltarnike za župnu crkvu, prala, štirkala, peglala, a pjevanje u zboru također ju ispunja, jer „Tko pjeva, dvostruko moli“. Nasmijana, uvijek prihvaća Božju volju, a svoj put nalazi u poniznoj molitvi u kojoj susreće Gospodina.

»MATKE« IZ VIROVITICE IZDALE SVOJ PRVI CD

Pjevaju pučke marijanske pjesme

Piše i snimio: Božidar Biondić

Uvirovitičkoj Župi sv. Leopolda Mandića, koja je osnovana 2003. godine odvojivši se od župe sv. Roka, a broji oko 4500 vjernika, djeluje jedan poseban ženski vokalni sastav pod nazivom „Matke“, a koji je osnovan na inicijativu župnika vlč. Ivica Šoha prije četiri godine. Župa ima filijale u selima Rezovac, Rezovačke Krčevine i Čemernica. Članice Matke dolaze iz svih naselja župe.

U selima sjeverno od Virovitice naziv *matka* više se ne koristi, tek poneka osamdesetogodišnjakinja zove još svoju najbolju prijateljicu *matka*, što se odnosi na prijateljice koje su se najviše družile od najranijeg djetinjstva pa sve do poznih godina. U spomen na takva prijateljstva ova pjevačka skupina odlučila se baš tako nazvati.

Matke njeguju sakralnu pučku i tradicijsku narodnu glazbu svoga kraja i pokušavaju ju sačuvati od zaborava te ju interpretirati na što izvorniji način, onako kako su naučile od svojih baka. Osim što pjevaju u svojoj župnoj crkvi i filijalnim kapelama na nedjeljnim i blagdanskim misama te proštenjima, nastupaju redovito u Virovitici i na tradicionalnom božićnom koncertu od 2012. godine. Pjevale su još i u Voćinu na predmisnom programu hodočašća za Malu Gospu 2012. godine, a održale su i samostalni božićni koncert iste godine u gradskoj knjižnici u Virovitici. Nastupile su i u Slatini u župnoj crkvi sv. Josipa prije dvije godine, a ove godine pjevale su i na tradicionalnoj Pasionskoj baštini u Zagrebu.

Matke su uz pomoć Udruge „Radio Leopold“, koja djeluje u našoj župi, a čije su i članice, izdale svoj prvi CD pod nazivom „Danak svaki“ na kojemu se nalazi 11 starih pučkih marijanskih pjesama. Sve izvedene pjesme članice ovog pjevačkog sastava izvele su bez notnog zapisa jer za neke on čak niti ne postoji te po sjećanju starijih članica. CD je izdan uz pomoć tvrtke Flora

Vtc d.o.o. koja je putem javnog natječaja za donacije udrugama prepoznala ovaj projekt i odobrila sredstva za izdavanje istog. CD „Danak svaki“ može se nabaviti u Župi sv. Leopolda Mandića u Virovitici ili putem web stranice župe www.zupa-sv-leopold-mandic.hr.

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega
 GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević
 UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Pavle Primorac, Višnja Mikić
 LEKTOR: Marijana Čorluka • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak
 TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047
 ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega
 Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com